

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA.KNAJZEVJA ULICA 57. 3
TELEFON 53-23 DO 55-26

ROKOPISI SE NE VRACAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKASLOVENSKI
POROČEVALEC

INŠTATSKI ODELEK

LJUBLJANA

TELEFON 32-32 32-33

POŠTNI CEKOVNI RAČUN
LJUBLJANA ŠTEV. 6-90601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA
45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

II. KONGRES KOVINARJEV JUGOSLAVIJE V LJUBLJANI

S tekmovalnim dviganjem produktivnosti
dela bodo kovinarji izpolnili letošnji plan

Na ponedeljkovem zasedanju kongresa kovinarjev v Ljubljani se je poudarilo nadaljevanje diskusije o referatu predsednika centralne uprave Sindikata kovinarjev Jugoslavije Dušana Cerkoviča. Predstavitelj je bilo okrog 30 pozdravnih brzojav, ki so jih poslali delovni kolektivi raznih podjetij in sindikalnih forumov. Brzojavo sta kongres pozdravili tudi zvezi

kovinarjev Češkoslovaške in Italije. Delegati raznih podjetij so poročali o uspehih in izkušnjah kovinarjev, kakor tudi o napakah in pomanjkljivostih. Po končani diskusiji je sledil obsežen referat o bodočih nalogah sindikalnih organizacij kovinarjev, ki ga je podal sekretar centralne uprave Sindikata kovinarjev Jovan Subašić.

Najvažnejše naloge sindikalnih organizacij kovinarjev

V uvodu je gov. Subašić poudaril velik pomen I. kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije, ki je bil lani v oktobru. Ta kongres je na podlagi zgodovinskih sklepov V. kongresa KPJ, analiziral izkušnje in delo sindikalnih organizacij, kritično opozoril na pomanjkljivosti in slabosti ter postavil naloge in smernice za nadaljnje delo.

Glede na velike naloge, ki jih ima težka industrija v letošnjem letu mora kongres kovinarjev proučiti vse pomanjkljivosti, ki bi ovirale pravilno delo in mobilizacijo kovinarjev v tekmovalno za ureditve dnevnih planov. Zlasti glede tekmovalnosti je potreben preokret. Napake, ki smo jih spoznali, se ne smejo ponavljati. Sindikalne organizacije morajo do skrajnosti izkoristiti vse organizacijske in tehnične možnosti za čim boljše organizacijo socialističnega tekmovalstva, ki ga moramo dvigniti na višjo stopnjo. Centralna uprava sindikata kovinarjev je skupaj s centralno upravo Zveze sindikatov ob pomoči ministrstva za težko industrijo izdelala načrt in organizacijske oblike novega tekmovalstva, ki mu mora biti glavni namen dvig produktivnosti dela, kar bo zagotovilo izpolnitev planskih nalog.

Enako pazljivo kakor produktivnosti dela, pa je treba posvetiti tudi kakovosti izdelkov. Slaba kakovost pomeni uničevanje materiala in zapravljene delovne časa. Vsak delavec se mora zavedati, da ne more biti govora o uspehu, če se plan izpolni, izdelek pa je kakovostno slab. Tudi postavljanje norm ne sme iti na škodo kakovosti. Za organizacijo takega pravilnega tekmovalstva, ki mu bo glavni smoter dvig produktivnosti dela in kakovosti, pa so potrebni pravilni organizacijski ukrepi: to so predvsem redna proizvodna posvetovanja, organizacija delovnih brigad, dobra evidenca, izdelava podrobnih planov in protiplanov, dobra delovna disciplina, realnost delovnih norm, dnevna skrb za ljudi, nazorna propaganda in naposled ljudsko ideološko-politično delo med delavstvom.

Ekonomska sabotaža naših kritikov

Le tako organiziranim socialističnim tekmovalcem bomo izpolnili vse obveznosti do naših narodov in bomo navzlic klevetam in sabotažam naših »kritikov« letošnji plan izpolnili in presegli.

Referent je navedel nekaj primerov, ki nam kažejo, kako so z ekonomskimi sabotažami naši »kritiki« skušali ovirati našo socialistično graditve, da bi dokazali, da Jugoslavija ne gradi socializma. Dvignili so cene svojih proizvodov v trgovini z našo državo za 20 do 50 %. (Češkoslovaška povprečno za 30 %, Madžarska za nad 30 %). Po zloglasni resoluciji Informbiroja se v Madžarski niso hoteli pogajati za dobavo naprav za našo tovarno traktorjev. Hkrati so otežkočali izdelavo načrtov za razne naše tovarne. Na Češkoslovaškem so nas hoteli »prepričevati« na ta način, da nam niso dobavili naprav in tovarno keramičnih proizvodov, čeprav so se pogodbeno obvezali. Razen tega so zvišali cene in podaljšali dobavne roke, tako na primer za našo industrijo aluminija in za našo črno metalurgijo do leta 1952. Obzira 1954. Iz Madžarske nam niso dobavili na račun reparacij črpalne pogoje za tovarno orodni stroj »Ivo Lola Ribare«, ki bi jo morali dobaviti že lani v aprilu. Čeprav so ti stroji že pripravljeni za transport, nam jih še danes niso izročili. Od 1900 ton naročenih brezžičnih čevljev za valjarno v Sisku, je doslej prišlo le 180 ton, čeprav leži 700 ton tega materiala pripravljenega v Madžarski. Ustavljeni je tudi reparacijska dobava 30 ton jeklenih odlivkov za tovarno »Djura Djakovič«, prav tako reparacijska dobava naprav za tovarno kablov Svetozarjev prav tako na reparaciji. Lani v avgustu bi nam morala madžarska tvrdka »Brevilliers« dobaviti material za tovarno »Zmaj«; čeprav smo ji morali naročiti takoj plačati, so nam ta material poslali šele letos v januarju. Sedem vnaprejšnjih plačilnih cilindrskih kotlov za tovarno »Djura Djakovič« nam je podjetje »Fermeta« iz Prage poslalo po neštetihih urgencah šele z zakasnitvijo pol leta.

Na tako ekonomsko sabotažo so naši delavci odgovorili s podvojenim delovnim poletom in podvojenim zlatostvom. Potrjujejo uspehi industrije in zlasti kovinarjev, ki so delavci začeli izdelovati skoraj vse tiste dele za kamione, ki smo jih prej uvažali iz Češkoslovaške. Naši delavci so odgovorili z množičnim poletom udarništvu, racionalizatorstvu in izumitelstvu, da bi čimprej začeli doma izdelovati tiste

Povečanje produktivnosti dela in tekmovalnosti

Med najvažnejšimi nalogami sindikalnih organizacij kovinarjev je referent najprej poudaril pomen protiplanov. Osnovni plan podjetja je minimum, zato postavljata sindikalna podružnica in uprava v notranjim protiplanom razširjene naloge za vsak sektor, za vsako delovno mesto, da se izkoristijo vse skrivne možnosti proizvodnje, vse rezervne zmogljivosti strojev, naprav itd. Na podlagi takih protiplanov lahko delovni kolektivi konkretno sprejme nove obveznosti.

Prav tako važna je uvedba brigadnega sistema dela. To je boljše organizacija dela, ki omogoča dvig produktivnosti in razvoj tekmovalnosti. Zgledno in z velikim uspehom so izvedli brigadni sistem dela v tovarni Prvomajka, v železarni Jesenice in v elektrokombinatu Sibenik. Sindikati morajo pri uvajanju brigadnega sistema dela nuditi čim več pomoči upravam podjetij. S tem pa je tesno povezano vprašanje delovne discipline. Borbi za delovno disciplino so sindikalne organizacije doslej posvečale premalo pozornosti. Zlasti je treba voditi najostrejšo borbo proti neupravičenim izostankom.

Proizvodna posvetovanja, ki jih sklicujejo sindikalne organizacije, so važno sredstvo za dvig produktivnosti dela. Za pravilno tekmovalnost, za odpravo pomanjkljivosti itd. Tako posvetovanja so motorna sila za vsak delovni kolektiv. Razen proizvodnih posvetovanj pa so potrebna tudi tehnična in strokovna posvetovanja, ki jih sklicuje uprava podjetja.

Nadaljnje važno vprašanje je znižanje polne lastne cene. Značaj socialističnega gospodarstva zahteva stalno dvigovanje produktivnosti dela in znižanja proizvodnih stroškov. Zato je potrebna stalna propaganda za znižanje stroškov, ne le propaganda od časa do časa. Potrebna je tudi stalna kontrola. Vsak delavec mora razumeti, da to ni trenutna naloga, marveč naloga za katero se mora stalno boriti, da bomo čimprej zgradili socializem. Vse to pa zahteva stalno evidenco in nazorno agitacijo. Delavce mora sproti zasledovati kakšne uspehe je dosegel v tekmovalnosti in v borbi za plan.

Racionalizatorji in novatorji

Prav posebno pozornost je treba posvetiti racionalizatorjem in novatorjem in udarnikom, našim najnaprednejšim borcem za socializem, ki so dosegli več velike uspehe. Tako je n. pr. nosilec reda dela I. razreda Franc Kisel obožljivi letni denarni prihranek nad 4 milijone din. Nosilec reda dela I. razreda Ivan Mostić je skupaj s Milivojem Zeem konstruiral napravo za vrtnjenje tirnega materiala, in s tem dosegel letni denarni efekt en milijon din. Novatorjem in racionalizatorjem je treba z vsemi sredstvi pomagati. Največja pomanjkljivost je ta, da mnoge uprave podjetij te pomoči niso nudile. Tako je n. pr. tov. Dušan Lekić izumil preprost za varjenje aluminija in s tem omogočil podjetju izpolnitev plana, hkrati pa prihranek 2 milijona din. Njegov predlog pa je ležal neresen šest mesecev v direktoriji kovinske industrije. Zlasti v večjih podjetjih je treba organizirati posebne delavnice, v katerih bodo imeli naši strokovnjaki ves potreben tehnični material za realizacijo svojih zamisli. Utrditi je treba strokovne komisije pri podjetjih, ki morajo brez odlaganja proučiti vse predloge. Posebno pozornost pa je treba posvetiti nagradenju tovarštev, katerih predlogi so bili sprejeti. Hkrati morajo sindikalne organizacije čimbolj popularizirati novatorje in racionalizatorje kot nosilce socialističnega tekmovalstva in novega odnosa do dela. Prav tako je treba posvetiti vso pozornost našim udarnikom in jih nagradjevati.

Strokovni kader

Za izpolnitev planskih nalog je zlasti pomembno vprašanje strokovnih kadrov. Samo podjetja težke industrije morajo letos sprejeti 12.600 učencev gospodarstva. Naše tovarne pa morajo sprejeti 24.000 novih delavcev. Brez izpolnitve te naloge si ne moremo zamisliti izpolnitve petletnega plana. Vprašanje strokovnih kadrov ni samo vprašanje upravnih organov, marveč

tudi sindikalnih organizacij, ki morajo nuditi pomoč gospodarskim vodstvom pri nastanitvi in preskrbi učencev in novih delavcev, pri organizaciji tečajev, vso skrb morajo posvetiti strokovni usposobitvi delavcev in delavk, kakor tudi mobilizaciji nove delovne sile. Sindikalne organizacije imajo tudi važno nalogo, vzgajati delovne ljudi, da bodo čuvali ljudsko lastnino in da bodo budni pred delovanjem sovražnih elementov.

Plače in norme

Z lanskimi uredbami o plačah smo napravili velik korak naprej na področju izgraditve našega sistema nagradenja. Te uredbe moramo pravilno izvajati. Odstraniti je treba vse napake, zlasti v zvezi z razvrstitvijo delavcev, ki opravljajo posle nižje skupine, v višje skupine, in to iz oportunističnih razlogov. Sindikalne organizacije morajo paziti, da se pravilno izvede sistematizacija delovnih mest.

Velikanski pomen za dvigovanje produktivnosti dela imajo realne delovne norme, ki so bistveni element pravilnega nagradenja delavcev in izhodišče socialističnega tekmovalstva. Za pravilne in realne delovne norme se morajo boriti tudi sindikalne podružnice. V nekaterih podjetjih je neodgovorno direktorjev in sindikalnih podružnic omogočila, da so bile postavljene takšne norme, da veliko število delavcev presegata te norme za 100 ali več odstotkov. Sindikalne organizacije se morajo boriti tudi proti raznim spekulacijam pri ugotavljanju delovnega učinka, in se boriti za pravilno nagradenje ob preseganju norm. Vtrajna norma biti tudi borbena sindikalna organizacija za tehnično zaščito dela, za zboljšanje delovnih pogojev in za zdravstveno zaščito dela, hkrati pa skrbeti za življenjske potrebe delavcev in njihovih rodbin.

S stalnim širjenjem in tehničnim izpopolnjevanjem industrije je nastala potreba čim širše zaposlitve delavk v kovinski industriji. Sindikalne organizacije morajo posvetiti vso pozornost zaščiti dela s posebnim ozrom na žene in mladino. Pri zaposlitvi žensk v kovinski industriji se še vedno dogajajo hude napake, s tem da

Diskusija in zaključek kongresa

V razpravi k referatu gov. Subašića je govoril najprej predsednik republiškega odbora kovinarjev za Bosno in Hercegovino Vidoje Raguž o naglem razvoju kovinske industrije v LR Bosni in Hercegovini po osvoboditvi. Z vinarne modobranjem je nato kongres kovinarjev Jugoslavije sprejel pozdravne brzojave maršalu Titu. Več minut je nato trajalo vzkljanje: »Tito je naš! Mi smo Titovi!«

Letalec Franc Bračič je z jadralnim letalom prinesel pozdrave mariborskih kovinarjev

Včeraj dopoldne se je nadaljevala diskusija o referatu sekretarja Jovana Subašića. Med diskusijo je stopil v dvorano jadralni letalec Franc Bračič, ki je na jadralnem letalu prispel iz Maribora v Ljubljano in prinesel kongresu pozdrave delovnega kolektiva Tovarne avtomobilov v Mariboru. Dejal je: »Prihajam v imenu delovnega kolektiva mariborske tovarne avtomobilov vsem delavcem, uslužbenecem in inženirjem, zlasti pa kovinarjem in članom Ljudske tehnike. Ves kolektiv želi kongresu najuspešnejše delo in hkrati obljublja, da bo izpolnil vse naloge petletnega plana, da bo skušal čim več prispevati za graditve socializma v naši državi. Naj živi naša slavna Partija, ki nas vodi v socializem, naj živi Centralni komite Partije s tov. Titom na čelu.«

Pozdrav mariborskih kovinarjev so zborovalci sprejeli z velikim navdušenjem. Gov. Bračič je pred 20 dnevi dosegel nov državni rekord na dvo sedežnem jadralnem letalu tipa »Zervaj«, ko je ostal 23 ur v zraku. Včeraj jutraj so delavci tovarne avtomobilov zvedeli, da se hoče tov. Bračič, ki je član tega kolektiva, dvigniti z letalom. Pohitilo ga je k njemu in ga pozvali, naj poleti v Ljubljano in ponesne njihove pozdrave kongresu. V svojem jadralnem letalu je prispel iz Maribora v Ljubljano v 45 minutah.

Nadaljnji diskusiji je delegat kovinarjev Industrije motorjev v Rakovici Dimitrije Kapetanović prikazal težkoče, s katerimi so se morali boriti, da so lahko izdelali tiste dele avtomobilov, ki so jih prej uvažali iz inozemstva. Poslednje dele za popolno izdelavo motorjev in kamionov brez pomoči inozemstva bi delovni kolektivi tovarne v Rakovici izdelali skupaj s kolektivom tovarne avtomobilov v Mariboru.

O nalogah proizvodnih posvetovanj je govoril član centralnega uprave Ivan Zorko. Delegat kovinarjev iz Varske Hadžomerovič je dejal, da je imela železarna v Varsu lani za 40 % poviš plan, pa ga je kljub temu izpolnila 63 dni pred rokom. Letošnji plan je povečan, vendar ga kolektiv še presegal za 15 do 20 %.

se žene zaposlujejo pri najtežjih delih. Zato naj sindikalne organizacije skupaj z upravami podjetij določijo tista delovna mesta, v katerih so lahko zaposlene žene.

Sindikalne organizacije morajo paziti tudi na pravilno izkoriščanje letnega dopusta za resnični odpočitek. Napako je šablonsko uporabljanje letnega dopusta za vse delavce enako, brez ozira na težo dela in zasluge pri delu. Enako skrb morajo sindikalne organizacije posvetiti vprašanju stanovanj in preskrbi delavcev.

Borba na ideološko-političnem polju

Borbo za uresničenje planskih nalog mora stalno spremljati borba na ideološko-političnem in kulturno-prosvetnem polju in borba za krepitev razredne sindikalne zavesti delavcev. Vsak delovni človek mora imeti jasno perspektivo našega dela in razvoja. Omogočiti mu je treba, da pravilno razume gospodarske in politične probleme, oborožen z naukom marksizma-leninizma. Ta naloga zahteva mnogo truda in dela. V graditvi socializma ni praktičnega problema, ki ne bi bil hkrati problem živile ideološke borbe. Zato je treba utrditi delo pri socialistični vzgoji delavskega razreda v kovinski industriji, razvijati socialističen odnos delavcev do dela, premagati ostanke kapitalizma in zavesti delovnih ljudi, organizirati čim širšo propagando znanosti marksizma-leninizma in posvetiti posebno pažnjo proučevanju problemov naše socialistične graditve na podlagi sklepov V. kongresa KPJ in I. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije. V predavanjih, krožkih, seminarjih in tečajih je treba stalno dvigati tudi kakovost idejnega in vzgojnega dela. Pri tem mora biti agitacijska delavnost usmerjena k stalni borbi za uresničenje petletnega plana in za izpolnitev tehničnih proizvodnih nalog, zlasti s popularizacijo udarniškega, racionalizatorskega in novatorskega gibanja. Hkrati je treba vzgajati naše delovne ljudi v duhu proletarskega internacionalizma ter krepitev mednarodne solidarnosti in enotnosti antilimperialističnih sil s Sovjetsko zvezo na čelu.

Nadalje sta govorila sekretar republiškega odbora sindikata kovinarjev Slovenije Janez Rihar in direktor tovarne »Rade Kontar« v Zagrebu Bora Petrov, ki je poudaril, da je naš plan realen in da ga lahko uspešno tudi brez pomoči drugih držav ljudske demokracije, ki so nam to pomoč odrekli. Član centralne uprave Dušan Zorovič je poročal o doseganjih uspehih tekmovalnosti in o letošnjih tekmovalnih nalogah, delegat kolektiva Ostješke livarne Jelić pa je govoril o velikih nalogah kovinske industrije v zvezi z mehanizacijo kmetijstva. O nalogah naše elektroindusrije je govoril Zivko Matčalo iz zveznega inštituta za elektro gospodarstvo, o organizacijskih problemih sindikalnih podružnic pa je razpravljal sekretar republiškega odbora kovinarjev za Srbijo Božidar Nukić. Govorilci so še Mihael Gašper in imenu kolektiva državnih elektrarn Slovenije, Peter Vukčević iz Titograda, Djuro Barberić in imenu republiškega odbora kovinarjev Hrvaške.

Z velikim navdušenjem je bil sprejet govor Sime Stojišića, desetkratnega udarnika in nosilca reda dela I. stopnje, ki je pozval kovinarje, naj posvetijo vse svoje sile izpolnitvi in prekoračenju plana v tretjem letu petletke. Ob njegovem govoru so zborovalci priredili navdušene ovacije udarnikom, našim prvoborcem pri graditvi socializma.

Dopoldne je kongres sprejel nova pravila Sindikata delavcev in nameščencev kovinske industrije Jugoslavije. Soglasno je tudi sprejel resolucijo o bodočih nalogah kovinarjev in resolucijo v zvezi Informbiroja.

Ob zaključku kongresa so bile poslane pozdravne brzojave Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije, maršalu Titu in centralnemu odboru Zveze sindikatov Jugoslavije.

Po objavi izida volitev za novo centralno upravo se je dosegel predsednik tov. Dušan Cerkovič zahvalil v imenu novoizvoljene uprave za zaupanje. Zvečer so se delegati udeležili prireditve sindikalnih kulturno-umetniških društev iz Ljubljane.

Brzojavka češkoslovaških delavcev

Revolucionarno sindikalno gibanje Češkoslovaške je poslalo centralnemu odboru Zveze sindikatov Jugoslavije naslednjo brzojavko:

»Revolucionarno sindikalno gibanje Češkoslovaške se prisrčno zahvaljuje za poziv na kongres delavcev kovinske industrije in prosti, da mu oporite, če ne more po svojih delegatih sodelovati v delu kongresa, ker so sedaj volitve tovarniških svetov. Revolucionarno sindikalno gibanje Češkoslovaške želi v imenu delovnih ljudi Češkoslovaške vašemu kongresu mnogo uspehov, hkrati pa želi, da bi se utrdila mednarodna solidarnost in da bi se utrdila mednarodna sindikalna enotnost.«

Ob svetovnem tednu demokratične mladine

Naša mladina krepi s svojim delom demokratične sile po svetu v borbi za trajen mir

Na svečani proslavi Svetovnega mladinskega tedna, ki jo je v ponedeljek zvečer priredil Centralni komite Ljudske mladine Slovenije v Ljubljani, je mladina sprejela posebno resolucijo in jo poslala Svetovni federaciji demokratične mladine. V resoluciji ugotavlja mladina med drugim naslednje:

»V krvavi in težki borbi svobodoljubnih narodov proti zločinskemu fašizmu je rasla in se krepila enotnost demokratične mladine vsega sveta. Mladina se je borila za osnovne demokratične pravice in za boljše pogoje svojega življenja.

Naša mladina je s svojo borbo v narodno-osvobodilni vojni proti okupatorjem in domačim izdajalcem, v obnovi in še posebno pri graditvi socializma v naši domovini dokazala svojo neomajno pripravljenost v utrjevanju enotnosti, zblizevanju in podpiranju mladine vsega sveta v borbi za njene demokratične pravice. Naj omenimo samo gradnjo proge Brčko-Banovići, kjer je sodelovalo 1835 inozemskih brigadirjev, proge Samac-Sarajevo, ki jo je skupno z našimi brigadirji gradilo 5823 brigadirjev iz drugih držav.

Naša mladina je še posebno krepila svoje vezi z mladino Sovjetske zveze in ostalih držav ljudskih demokracij, podpirala je in podpira borbo kitajske, guške, indonezijske in druge mladine na svetu v njeni borbi proti imperializmu in njihovim domačim hlapcem.

Kako je delo naše mladine bodlo v očeh in zadelo v živo imperialiste, pričajo gnusni napadi in klevete proti naši mladini. Tem klevetam so se pridružile še druge klevete. Tudi v mladinskih organizacijah je resolucija Informbiroja opravila in še opravlja svoje delo. Leta 1945 je bil ustanovljen Svet mladine balkanskih držav, v okviru katerega se je še bolj utrdilo sodelovanje in bratstvo mladine sosednih ljudsko-demokratičnih držav. To sodelovanje pa so razbili voditelji mladinskih organizacij teh držav. Nihče ne more oporekati naši mladini, da ni s svojimi dejanji dokazala, da dela in se vzgaja v duhu internacionalizma ter da je s tem ogromno prispevala h krepitvi mednarodnega mladinskega gibanja. Resolucija Informbiroja je sprožila plaz klevet

in obrekovanj s strani voditeljev mladinskih organizacij v državah ljudskih demokracij; hoteče nam preprečiti sodelovanje z mladino ostalih držav, očitajo nam napake, ki jih nikoli nismo naredili, pri tem pa so kot lažniki in klevetniki pozabili, da bi preje temeljito pomedili pred svojim lastnim pragom. Celo Svetovno federacijo demokratične mladine hoteče izkoristiti v borbi proti naši mladini. To je dokazala konferenca delavske mladine v Varšavi.

Naše mladine tako obrekovanja in klevete ne morejo omajati v njeni borbi za zgraditve socializma v naši domovini, ker se zaveda, da s tem neprestano utrjuje in krepi demokratične sile v svetu v njihovi borbi za mir.

Našo državo kritično obtožujejo, da je azapalava v vode imperializma. Kako nesramna je ta laž, ve vsakdo, ki se je vsaj nekoliko seznanil z našo stvarnostjo. Mi obojamo zapadne imperialiste, in njihov atlantski pakt, kakor vsak podobno njihov pakt. Govorijo o regionalnih paktih, ki so baje dovoljeni na podlagi Ustanovne listine Združenih narodov. Mi se ob tem vprašujemo, kako so Združene države Amerike ogrožene v Turčiji. V Italiji, Norveški in mnogih drugih državah, ki so vključene v atlantski pakt. Namen Združenih držav Amerike je, da s takimi pakti obkrožijo Sovjetsko zvezo, ki je glavni steb miru na svetu.

Naša mladina podpira mladino Italije, Francije, Belgije in drugih držav, ki te dni demonstrirajo proti atlantskemu paktu v borbi za mir s parolo »Hočemo mir, vojskujte se sami!«

Naša mladina v tem, ko imperialisti mrzlično kombinirajo razne pakte, ki imajo namen zanesiti novo vojno, še posebno pozdravlja pobudo za sklicanje svetovnega kongresa za mir in sili tudi sama kot član Svetovne federacije demokratične mladine pridružuje še vtrajnejši borbi vseh svobodoljubnih narodov sveta za trajen mir in demokracijo.

Vsem pa še enkrat kličemo, da nas niti zapadni imperialisti, niti klevete in obrekovanja okoli resolucije Informbiroja ne morejo odvrtiti, da ne bi skupno z vsemi našimi narodi pod vodstvom naše Partije in maršala Tita gradili socializem v naši domovini.

Frontovci izbirajo najposposobnejše kandidate za vodstvo frontnih organizacij

Čimbolj se bliža 27. marec, ko bodo volitve v krajevne in vaške odbore OF, tembolj rase dejavnost frontnih organizacij na podeželju. V mestih in delavskih središčih. Na sestankih zbrani frontovci razpravljajo o konkretnih gospodarskih nalogah, hkrati pa kritično pregledujejo svoje dosedanje delo. Posebno skrb posvečajo izbiri kandidatov, zavečajo se, da bodo samo najboljši člani Fronte znali dobro in pravilno usmerjati in dvigati revolucionarno razpoloženje frontovcev in razbignje množice pravilno mobilizirati za izpolnitev najvažnejših nalog socialistične preobrazbe vasi in zgraditve socializma v mestih in delavskih središčih.

Na volitve se živo pripravljajo vse frontne organizacije. Okrajni odbori poživljajo z aktivisti teren, vodijo številne sestanke ter politično in tehnično pripravljajo čim boljše izvedbo volitev.

V Novem mestu je OOF postavil dve komisiji, prva se bavi s tehničnimi pripravi za volitve, druga pa vodi politično mobilizacijo, ko na področju posameznih krajevskih ljudskih odborov organizira konference frontnih aktivistov in predstavnikov množičnih organizacij. V okraju bo 45 takih konferenc. Predvolivno življenje Fronte se razvija v znamenju ocenjevanja dosedanjega dela, hkrati pa dobivajo osnovne organizacije Fronte smernice za nadaljnje izpolnjevanje svojih delovnih načrtov.

V grosupljskem okraju so v enem dnevu priredili 13 sektorskih zborovanj, ki se jih je udeležila velika večina prebivalstva. Na sestankih razpravljajo v glavnem o združnem gibanju, o dosedanjem delu že osnovanih združenj. Vaščani sami ugotavljajo, kako so prav zadruge tiste, odkoder lahko vodijo najuspešnejšo borbo proti špekulantom in izkoriščevalcem.

Močna predvolivna aktivnost je zajela skoraj vse vasi v radgoneskem okraju. Frontovci v Zepovcih so posebno ponosni na to, da so med prvimi v Sloveniji zgradili lep združni dom. V kmečko obdelovalno združenje je vstopilo že 36 družin. Volitve v vodstvo svoje frontne organizacije bodo dočakali s sijajno zmago: 95 % prebivalcev na področju krajevnega ljudskega odbora je že v združenju.

V tolimskem okraju go za volitve še posebno živahni. Po vaseh ostro in pravilno presojajo kandidate, poudarjajo, da jih morajo ugotviti v socializmu in k napredku voditi najbolj zavedni in predani ter borbeni člani Fronte. Hkrati pa zelo

pazijo na socialni sestav kandidatov, saj je med kandidati večina delavcev, malih in srednjih kmetov. Za kandidate izbirajo tudi mladince in mladinke. Med gospodarskimi vprašanji najbolj podrobno govorijo o letošnjem setnem planu ter zahtevajo, naj Fronta nadzira, da bo pravilno obdelala tudi slednja krpa zemlje. Zgodnji krompir so že skoraj povsod posejeli, zamudnike pa frontovci prigravljajo, naj pohitijo, kjer pa zares manjka delovne sile, prisrskajo na pomoč.

V Lascu (dijrski okraj) so frontovci na dveh sestankih kritično presodili potek prejšnjih volitev in pripravi potrebno, da bodo nedeljske volitve še bolj izvedene. Sosednjim vasetem so napovedali tekmovalnost. Pri pregledu dosedanjega dela so veseli ugotovili, da so že izpolnili vse naloge prvega četrtletja. Sadno drevo so tako temeljito očistili, kakor še nobeno leto, kljub temu pa so na volivnem sestanku izbrali dva frontovca, ki bosta pregledala vse sadovnjake. Odprli so lep frontni kotiček, kjer imajo sedaj študijske sestanke. Prostovoljno delo opravljajo pri gradnji združnega doma, ki se je začel zadnje dni naglo dvigati. Sklenili so, da bodo tudi naloge drugega četrtletja predčasno izpolnili in presegli.

Prva ladja, ki smo jo v celoti izdelali doma

V ladjelnici »Tretji maj« na Reki je te dni opravila svojo polzkušno vožnjo prva ladja, ki smo jo v celoti z vsemi stroji in napravami izdelali doma. To je remorker (vlačilec), ki je zgrajen za podjetje »Brodospas«, in ima 450 bruto registrskih ton in je dolg 33 metrov. Vlačilec smo že prej gradili v naših ladjelnicah, vendar smo morali pogonske stroje dobaviti iz inozemstva. Lani pa so delavci ladjelnice začeli izdelovati tudi ladijske parne stroje, kar nam je omogočilo zgraditi prvo ladjo neodvisno od inozemstva.

Novi remorker, ki je dobil ime »Udarnik«, je opremljen z vsemi napravami za vlečenje ladij, za črpanje vode, za dvigovanje ladij, za gašenje požarov itd. Ladja ima tudi udobne kabine za posadko, lepo jedilnico in vse sanitarne naprave. Pri polzkušni vožnji, ki je trajala 9 ur, je stroj, ki je bil zgrajen za 600 konjskih moči, dosegel maksimalno 750 konjskih moči. Vse delovne in konstrukcijske naprave, ki so ga zgradili, največjo brzinjo 11,5 morske milje naprosi predvideni brzini 10,3 morske milje.

Skupščina Zveze bivših koroških partizanov

Koroškim Slovincem je treba omogočiti politični, kulturni in gospodarski razvoj

Bivši koroški partizani bodo še odločneje podpirali napore Jugoslavije za pravično rešitev vprašanja Slovenske Koroške

Celovec, 21. marca. (Tanjug) V Celovcu je bila v soboto držana skupščina zveze bivših koroških partizanov. Skupščina se je udeležila okrog 200 delegatov, ki so zastopali nad 3500 bivših partizanov. Na skupščini so bili navzoči tudi predstavniki Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško in drugih množičnih organizacij.

Podpredsednik zveze bivših partizanov Luka Slencnik je podal politično poročilo, v katerem je govoril o narodnosvobodilni borbi v preteklosti. Poudaril je, da se bori danes slovenski narod na Koroškem za uresničitev svojih zakonitih pravic, zlasti pa za pravico do samoodločbe. Nato se je dotaknil londonske konference, ki razpravlja o mirovni pogodbi z Avstrijo, in poudaril, da je Jugoslavija dokazala, da želi mednarodno sodelovanje. Zahodne sile in avstrijske oblasti dokazujejo s tem, da odklanjajo zakonite zahteve koroških Slovincem in jugoslovanskih narodov, da hočejo ovekovečiti režim narodnega in socialnega zatiranja koroških Slovincem.

Sekretar zveze Andrej Haderlap je podal organizacijsko poročilo, v katerem je poudaril, da so se koroški Slovenci težko borili proti pomembnosti, za svobodo in priključitev k svoji domovini Jugoslaviji. Ko je govoril o stališču britanskih okupacijskih oblasti je naglasil, da nastopajo s odkritim sovraštvom proti tistim, ki so se udeležili osvobodilnega gibanja koroških Slovincem. Omenil je, da so britanske okupacijske oblasti aretirale bodisi neposredno bodisi po avstrijski policiji nad 300 slovenskih antifašistov in izrekli več kot 190 sodb v skupni višini 280 mesecev zapora. Ob koncu svojega poročila je Haderlap poudaril, da bodo bivši koroški partizani povečali borbo proti imperializmu in vojnim hulačkam in še odločneje podpirali napore vlade FLRJ pri njeni borbi za pravično rešitev vprašanja Slovenske Koroške.

Po teh poročilih in razpravi so bile volitve novega odbora. Soglasno so bili izvoljeni za predsednika Karl Prusnik, za prvega podpredsednika Luka Slencnik, za drugega podpredsednika Janez Galup-Trupe, za sekretarja Andrej Haderlap in za organizacijskega sekretarja Janez Grebljaher.

Nato je govoril predsednik zveze Prusnik, ki je poudaril, da bodo bivši koroški partizani povečali svojo borbo za končanje nacionalnega, gospodarskega in kulturnega zatiranja koroških Slovincem. Ostro je obsodil avstrijske oblasti, ki netilno nacionalni sovražnik, omogočajo neovirano delovanje neofašizma in hulaško proti novi Jugoslaviji ter koroškim Slovincem. Za primer je navedel orožniškega poveljnika v Zeleni Kapli, ki je izjavil javno pred pričami, da je treba postreliti vse bivše partizane. Nadalje je Prusnik izjavil, da so take izjave in tako ravnanje avstrijskih oblasti mogoči samo zaradi tega, ker so v izvršilnih oblastnih organih ljudje, ki so se pred leti z orožjem v roki borili proti slovenskim partizanom. Prusnik je nato poudaril, da je najpravičnejša rešitev vprašanja Slovenske Koroške njena priključitev k Jugoslaviji in da soglasja prebivalstvo Slovenske Koroške v interesu mednarodnega sodelovanja ter internacionalizma z novim jugoslovanskim predlogom, ki določa, da je treba omogočiti tistemu delu slovenskega naroda na Koroškem, ki bi ostal v Avstriji, svobodni politični, kulturni in gospodarski razvoj. Na koncu je izrazil prepričanje, da bo prišel čas, ko bo vse področje Slovenske Koroške združeno s svojo domovino, socialistično Jugoslavijo pod vodstvom maršala Tita.

Na skupščini so nato soglasno sprejeli resolucijo, ki jo so poslali avstrijskemu notranjemu ministru in v kateri protestirajo proti novi aretaciji partizanskega borca ter sekretarja okrajnega odbora Osvobodilne fronte

v Pilberku Lipeta Kolenika, proti nepriznanju Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško in proti sovističnemu ravnanju oblastnih organov s slovenskim prebivalstvom. V resoluciji zahtevajo, naj notranje ministrstvo odstrani bivšega nacističnega varnostnega direktorja Stossiera, orožniškega poveljnika Korytka, okrajnega načelnika v Velikovecu Wagnerja in njegovega namestnika Meyerhofferja, izpusti partizanskega borca Kolenika, kaznuje orožniškega poveljnika v Zeleni Kapli, prizna Osvobodilno fronto za Slovensko Koroško in razpusti neofašistično organizacijo »Zveza domovini zvestih južnih Korošcev«.

Londonska konferenca za mirovno pogodbo z Avstrijo

London, 21. marca. Današnje zasedanje namesnikov štirih zunanjih ministrov je spet pokazalo, da delegati treh zahodnih velešil ovirajo sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo. Tako je danes ameriški delegat Reber predlagal — in francoski ter britanski delegat sta ga pri tem podpirala — naj se ustanovi poseben pododbor, ki naj bi proučil vprašanje gospodarskih, kulturnih in socialnih pravic Slovincem v Avstriji. Sovjetski delegat Zarubin pa je pravilno poudaril, da je treba pred imenovanjem kakršnega koli pododborja najprej sprejeti načelo avtonomije za Slovensko Koroško. Šele potem bi se lahko govorilo o pravicah podrobnosti. Predlagal je, naj se namestniki lotijo drugih členov pogodbe razen členov 5 in 34, ki se nanašata na obsejna in reparacijska vprašanja. Britanski delegat Marjoribanks izjavil, da ne more opustiti razpravljanja o teh dveh členih, dokler nima zagotovila, da bo Sovjetska zveza spremenila svoje stališče do teh točk. Sovjetski delegat Zarubin je odgovoril, da ni nikakršne možnosti za spremembo sovjetskega stališča.

Enotnost demokratične mladine, prispevek k miru na svetu

Praga, 22. marca. (Tanjug) Mednarodna študentska zveza je objavila v »Tednu svetovne mladine« razglas, v katerem poudarja pomen borbe za popolno enotnost svetovnega mladinskega gibanja ter pravi, da bo posvečeno leto 1949 pripravam za drugi veliki svetovni mladinski kongres, ki bo nov prispevek demokratičnega mladinskega gibanja h krepitvi miru. Mednarodna študentska zveza trdno veruje, da bo uspešna dovršitev nalog, ki jih je postavila Svetovna federacija demokratične mladine, varovala razvoj in enotnost demokratičnega mladinskega gibanja ter v veliki meri prispevala v borbi mirovljubnih narodov za mir na svetu.

Pogodba o gospodarskem in kulturnem sodelovanju med ZSSR in LR Korejo

Moskva, 21. marca (Tanjug) V Moskvi je bil podpisan sporazum o gospodarskem in kulturnem sodelovanju med Sovjetsko zvezo in LR Korejo. Sporazum sta podpisala v imenu Sovjetske zveze ministar za zunanje zadeve ZSSR Višinski, za korejsko republiko pa predsednik vlade Kim Jir Sen.

ZDA zahtevajo od držav bruseljskega pakta, da povečajo izdatke za oboroževanje

London, 22. marca (Tanjug) Tednik »People« piše, da so poslale ZDA britanskemu finančnemu ministru Crippsu zahtevo, naj v prihodnjem proračunu poveča izdatke za oborožitev, sicer bodo ZDA omejile svoje posiljke orožja. List pripominja, da so enako zahtevo poslale ZDA tudi drugim državam bruseljskega pakta in da je bila ta zahteva tajni razlog za sestanek ministrov za obrambo in financ držav bruseljskega pakta, ki je bil pretekli teden v Londonu. Po mnenju lista bo Cripps zahteval od Trumanu in njegovih svetovlancev, naj bi ZDA sprejele pretežni del stroškov za oborožitev držav zahodnega vojaškega bloka.

Izid kantonalnih volitev v Franciji

Pariz, 21. marca. Večera so se v Franciji vršile kantonalne volitve, toda ne za vso Francijo, tako Pariz z obirno okolico ni volil. Kot posebno značilnost navajajo vsa poročila, da se mnogo volivcev volitev ni udeležilo.

Danes zvečer je izdalo notranje ministrstvo sledeče nepopolno poročilo o izidu volitev: komunisti so prejeli 1.689.764 glasov (23,54%), socialisti 1.206.895 (18,81%), republikanska levica 799.581 (11,12%), republikanska ljudsko gibanje 579.390 (8,07%), neodvisni radikalni in drugi desničarji 855.252 (11,91%), neodvisni socialisti in drugi 185.431 (2,58%), republikanska stranka svobode 42.281 (0,58%), degolovci 1.821.021 (25,34%).

Monarhofašisti uporabljajo strupene pline

Atene, 20. marca. Agencija Eleftheri Elada poroča, da je 74. lahki pehotni bataljon v borbi proti oddelkom demokratične armade v hribovitih predelu Tajgeta med dolino Likurga in koto 1692 uporabil strupene pline.

Nova nankinska vlada

Nanking, 21. marca. (Reuter) General Ho Jing Čing je sestavljal novo Kuomintangovo vlado, v kateri je 8 ministrov z resori, 7 brez resora in 2 komisarja.

Protijugoslovanska radijska propaganda držav ljudske demokracije

Minilo je že osem mesecev, odkar se je zrušila na Jugoslavijo in njene narode znana resolucija Informbiroja. Ne mislimo se spuščati v razmotrivanje o njej. Po razpravljanju o tej resoluciji na kongresih, zborovanjih in v našem tisku ni od njene načelnosti ostalo absolutno ničesar. Obvisela je v zraku daleč od jugoslovanske socialistične stvarnosti.

Resolucija je rodila množico nedonosčkov v teh osmih mesecih po svojem spočetju. Iz nje se je stihljivo razbohotila preudna protijugoslovanska, protirevolucionarna, protisocialistična in protidemokratska propaganda, ki je razvila, razplamtelila in dopustila, da so oživilo izpod pepela taki kompleksni strasti in sovražništva, — dala je zaščito in zaslonbo tolikim nizkotnostim, slabostim, oportunistom, nenačelnostim, zaostalostim in vsem mogočim nehumanoštim, dopustila, da se rode in razvijajo tolike bolezne ambicije, — postavila je »na glavo« vse pojme o resnici, pravici, resničnih vrednotih, o morali, — in končno je omajala toliko »mračnih«, in slabih, ki bi jih borba sčasom ojeklenila in ogrela, da je glede na vso to škodo, ki jo je povzročila ta resolucija, preveč majhna, ničevna in nesolidna vsa korist nekakšnega prilagajevanja po njej v deželah ostalih ljudskih demokracij.

Naš namen tudi ni, da bi še trošili črnilo o tej tako imenovani resoluciji. Jasno nam je eno: mi nismo pri njej sodelovali, mi ji nismo dajali povoda, ona ne ustreza naši socialistični stvarnosti, ona ne bo vrnila naše socialistične graditve, ne bo nas omajala na naši poti v skupnosti protifašističnih front demokratičnih narodov, ne bo nas omajala v naši nesebični ljubezni do Sovjetske zveze in VKP(b), pa tudi o vprašanju odgovornosti bodo morali drugi sklepati.

Neki naš dober tovaršev iz Niša je dejal, ko se je v težkih junijskih dneh lanskega leta znašel nad to resolucijo Informbiroja in jo dobro proučil:

»To se ne tiče nas. To tudi ni neko vprašanje linije. Linija nam je poznana od Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina. Vidi se, kakor se vidi tudi čista, bodisi ponči. Mi smo v našem velikem mraku stopili na to pot že 1941. leta in smo se vedno na njej. Tu gre, bratec, za neko točko na tej poti, na tej liniji (o kateri po Marxu se nihče nikdar in nikjer ni govoril), ki je ne vidiš in ti nihče ne pove, kje je, a govore, da je ne smeš preskočiti.«

Mi smo od leta 1941., odkar smo v direktni akciji pri graditvi socializma v Jugoslaviji, odstranjevali vse zapreke in preskakovali vse »točke« na tej poti. Nam so v najtežjih borbah pošiljali opomine, naj se ustavimo v borbi, na našem potu, naj potakamo za trenutke na »X«, ki je v načrtu zahodnih generalnih štabov. Toda mi smo že tedaj navili svojo uro po moskovskem času. Ta ura se vedno zelo dobro gre. Po njej smo tudi sedaj po vojni izpolnili dve leti našega petletnega plana. Po njej bomo izpolnili tudi vse naš petletni plan, čeprav londonski radio še vedno oddaja zvočne simbole tega trenutka »X« in čeprav nam sedaj tudi radijske postaje držav ljudske demokracije sporočajo svoje »točke«, ki nam bi jih želeli postaviti na naši poti.

Kajti to bo poleg načelnih naših odgovorov na resolucijo Informbiroja najboljši odgovor na javne obtožbe, da korakamo baje preveč naglo, da smo ambiciozni na poti k industrializaciji, elektrifikaciji, zgraditvi socializma, da so naši načrti nerealni, neustvarljivi, da gradimo kapitalizem in kulstvo... Zda se je hočemo samo baviti z nekaterimi nedonosčenički te resolucije Informbiroja, ki sedaj tako piskavo kriče po zefiru svojih radijskih propagand in čedalje bolj jasno kažejo, da gre v resnici za neke njihove »točke« na naši poti. Koliko se vendar tudi pisci te resolucije strinjajo s temi strmežljivimi in sumljivimi postavkami, ki postajajo v vsakem dnevu jasnejše in glasnejše, — bomo prepuščili njim, naj si med seboj razjasnijo.

Na enako pot kakor poljska čitalnica v Beogradu je stopil sedaj tudi budimpeštanski radio. V neki svoji nedavni oddaji v našem jeziku se je hvalil s prepelnimi izlozami raznega luksusnega blaga na nekem sejnu v Budimpešti, z razno »svilo in baržunici, ki so dostopni plačam njihovih delavcev in delovnih ljudi in ki jih je vse izdelala njihova industrija.

To nas v resnici more samo veseliti. Mi se tudi nečemo spuščati v vprašanje, koliko je vse to točno. Pristajamo tudi na absolutno točnost vseh teh trditve, toda glede na to, da je ta njihova ugotovitev bila po budimpeštanskem radiju navedena v celem sklopu obrekovanj, potikanj in natočevanj proti nam, bomo postavili samo nekatera vprašanja in poskušali odgovoriti nanje, v kolikor nam bodo naše moči in prostor članka dopustile.

Ali je to ona industrija, ki so jo sedaj zgradili v pogojih njihovih ljudskih demokracij kot plansko, socialistično novo zgradbo, ali pa je to ona stara industrija, ustvarjena v gotovih zgodovinskih pogojih, ugodnejših kakor pri nas, pa je sedaj samo nacionalizirana? Ali je bila ta njihova industrija med vojno zravnana z zemljo kakor ona v Stalinu, Harkovu, Beogradu, Brodu, na Reki, v Leskovcu, pa je bila rekonstruirana v kratki povojni dobi? Ako je bila porušena, se je treba vprašati, kdo in kdaj jo je porušil? (Pri nas točno vemo, kdaj jo je in kdo jo je porušil.) Ali so med temi tovarnami tudi take, ki so bile zgrajene med vojno samo?

Ko sedaj pred nami tako neokusno paradiro s svojimi industrijskimi potenciali, se pri nas naravno pojavlja želja, da bi bili o njih podrobneje obveščeni. Vnaprej se popolnoma strinjamo, da je to sedaj vse njihova nacionalna industrija (Madžarska, Češkoslovaška, Poljska), da je sedaj v rokah njihovega delovnega ljudstva, da proizvajajo sedaj dobrine njihovih narodov in za dvig njihovega življenjskega standarda, da jim služi tudi za zamenjavo z dobrinami ostalega sveta, pa tudi držav ljudskih demokracij. Zopet ponavljamo, da se vsega tega veselimo. Veselimo se vsakega napredka v industrializaciji, v dvigavanju življenjskega standarda, v graditvi socializma v vseh državah ljudskih demokracij.

Toda vse to nas sili, da se ozremo na našo preteklost in na sedanjost, kajti medtem, ko so se tam gradile tovarne in se je vezala kvalifikacija delovna sila, so živel narodi Jugoslavije v stoletnem suženstvu avstrogrške in turške monarhije. Naše pokrajine so bile na stiku spopadov avtomatskega in germanskega imperializma. Naši narodi so se stoletja borili tako za svoje golo življenje, kakor tudi za osvoboditev in ohranitev svoje nacionalne neodvisnosti. To ozemlje je bilo preveč vulkansko, nezanesljivo za velike industrijske investicije...

Medtem ko je »Skoda« izdelovala jeklene topove in vse drugo orožje, so pri nas izdelovali topove iz čršenjavega lesa, a naši obrtniški puškari so komaj mogli popraviti kako sovražnikovo odzeto puško.

Medtem ko so naši narodi z vprežnimi lesenimi vozovi po razpadanih vaških poteh ali z lesenimi čolni dovažali svoje blago na meje, so nam od severa vozili v zamenjavo blago z jeklenimi lokomotivami, v jeklenih vagonih, po železnih cestah ali z jeklenimi ladjami, zgrajenimi v tovarnah na Dunaju, v Budimpešti, Pragi... Koliko je bilo tu potrebnih po deset in po sto km na dolgo razvršenih volovskih voz žita, da bi ga zamenjali za eno lokomotivo ali za en Skodin top! In mi smo vse to kupovali in morali kupovati.

Nam naši bivši gospodarji niso skoraj ničesar zapustili od svojega gospostva, razen »most na Drin« in neštete razbitine raznega orožja, strojev in strojkov, malih delavnic, neracionalno izkoriščenih rudnikov, »pionirskih prog« skozi cele naše pokrajine, »tovarn« za sestavljanje iz izgotovljenih priplanih delov.

Imeli smo tudi svoje domače težave v stari, kapitalistični Jugoslaviji. Mi smo takrat za naše kmetijske proizvode in blago uvažali razen žita, nirmberškega blaga, pudre, svile, dišave, luksuzne avtomobile in razne stroje in stroške. Da, izvažali smo tudi naš sladkor in naš cement kot izgotovljene proizvode, vendar pa smo isti svoje cemente deseterkrat dražje plačevali za naše domače potrebe, kakor smo pa zanj dobivali pri izvozu. Z našim cementom so drugi poceni gradili velike jezove za svoje hidrocentrale, medtem, ko so nam obremenjevali razne tuje trdke cele serije majhnih, kaloričnih elektrarn, prav toliko, kolikor je bilo potrebno, da ponči brleče osvetljujejo svojo bedo in da na tujih radijskih aparatih poslušamo tuje radijske postaje, ki so nam takrat hvalisale vsakovrstno luksuzno blago, vsi visoki industrijski standardi ne neprenehoma igrane in prepevane, kakor delajo to tudi danes... Takrat je bil vsak, malo širši načrt za kakšno našo industrializacijo ali elektrifikacijo zavrt od zunaj in od znotraj in prav tako so nas preprečevali, da ne našli načrti ambiciozni, nerealni, neuresničljivi.

Prav tako so nam govorili tudi o naših vstajih in borbah proti cesarstvu... Tudi takrat so hoteli, naj ostanemo večno priklenjeni z nosom na zemljo, naj za vedno ostanemo »zaostale dežele svetov«, da bi ognojili zemljo za zvičanje raznih darovalcev in vse blage njihovih trenutkov, njihovih načrtov, kakor sedaj Trumanovih, Marshallovih, Achesonovih...

Vso to pesem smo v glavnem poslušali takrat od zahoda in od naših domačih »zahodnjakov«, članov raznih upravnih odborov naših tako imenovanih nacionalnih tovarn sladkorja, elektrarn itd. itd.

Sedaj se je pa tudi naš Vzhod strašno pohajal. Hvalisa nam svojo svilo in baržun in nam pojasnjuje naše zgodovinske in sedanje nesreče z našo tako imenovano pretrano ambicioznostjo, nerealnostjo naših planov (medtem ko jih skrivaj posnemamo), z nekakšno našo neskladnostjo z Informbirojem. Če pa bi se samo mi nekako kominformirali, takrat bi se vsa ta »svila in baržuna, vse te nogavice Mylon, luksuzne obleke, luksuzni čevlji in razne konzerve takoj sesule na Jugoslavijo. Popolnoma pa smo prepričani, da za sedaj tudi za nič drugega ne gre. Tudi pred resolucijo Informbiroja in poleg pogodb nam niso ali pa so nam milostno, nepopolno in v velikanskim zamudami dobavljali naprave za kapitalno graditev. Vsi ti postopki nas polagoma prepuščajo, da drugače tudi ne žele, kakor da bi »Zelezniki«, »Litostroje«, »Rade Končarje« in druge naše tovarne, v kolikor jih ne bi prerušila trava, izdelovale razne škatle za konzerve paradižnika, karbidne svetilke, vžigalnike in vso ostalo »preplesta«.

In da je vse to zares v nekem načrtu, sta nam tudi nedavno odkrila dva praska doktorja gospodarskih ved. Njuno modrost je odkril neki ameriški novinar. Kot dokaz, da nista nekakšna doktorja arhaična, zahodnjaka, reakcionarna, kapitalistična tipa, — nam ta ameriški novinar navaja njuna imena, visoke poklice in položaje v sedanjem češkoslovaškem, socialističnem planiranju. To sta torej

doktorja popolnoma novega in informbirovskega tipa. Po tem ameriškem novinarju so izjave teh doktorjev iz Prage približno take:

Vsak mora, da uporablja to, kar ima. Mi imamo tovarne, — dajali bomo izdelke. Poljaki imajo premoč, mi pa kokarne, — oni nam bodo dajali premoč, mi pa njim koks. Kdor ima surovine in rude, bo dajal te surovine in rude, v zameno pa bo dobival potrebne izdelke. Naš plan temelji na naši industriji in na naši kvalificirani delovni sili. To je edini zdrav temelj tako za naš plan — kakor tudi za mednarodne trgovinske odnose; od tega je odvisen tudi mir na svetu.

Torej, blagor srečnim enkrat za vselej, ana veke vekov! Ta socialkonserativizem je zares genialen. Nam bi preostalo samo, da obkujemo svojo zlo usodo in da se kesamo ne samo, ker smo 1941—1945 leta planili v borbo, ker smo v tej borbi izgubili toliko delovne sile, ampak tudi, ker smo v svoji preteklosti napravili iz svojega ozemlja vulkanska tla, neugodna za industrijsko investicijo. Sedaj bi tudi mi imeli tovarne in kvalificirano delovno silo, naši strokovnjaki za izdelovanje topov iz češenjavega lesa in naši obrtniški puškarniki, pa kakor da niso primerna delovna sila za velike tovarne tipa »Skoda«, »Zbrojevka«, »Ganz-Danubius«... Treba bi bilo po njihovem čakati in počakati, in sicer že od davnine. Kakor da je bila tudi v teh davnih časih kakšna resolucija, mi neuki gorlanci pa tega nismo niti vedeli. Vsa razlika je v tem, da so naši puškarniki in mojstri sicer še prav dobro znali ravnati z raznim orožjem iz tovarn »Skoda«, »Kruppa«, »Schmeisser«, »Breda«, »Vickers« najnovejšega tipa 1941—1945 leta, in izdelovali svoje tipe, razne »Litostroje«, »Zeleznike«, »Rade Končarje« ne samo kopati rudo, ampak iz nje vili tudi razne kovine in jih predelovali. Vse pa se človek nauči! Posebno v zadregi! Zdrage pa je, hvala bogu, dovolj zaradi sovražnikov, kakor tudi prijateljev. Pri nas se iskri na vse strani od udarcev naših udarnikov.

Naravno prepuščamo tem praškim doktorjem, da nam obrazložijo nekatere malenkosti, n. pr.: v čem se razlikujejo ti njihovi načrti in ta njihova praksa od Marshallovega načrta ali od novega Trumanovega načrta za »zaostale dežele svetov«? V čem se tako pa njih razlagana mednarodna trgovina razlikuje od kapitalistične? Ne mislimo jim postavljati druga, mnogo važnejša vprašanja, kje so mimogrede izgubili socializem in progresivnost? Kje je tu socialistični odnos med socialističnimi državami? Kako je izkoriščanje države po državi itd.?

Oni se samo pretvarjajo, ko trdijo, da jim je vse blagostanje dar resolucije Informbiroja. Svoje blagostanje črpajo iz nekaterih drugih resolucij in vsvetih aliansa še iz XIX. stoletja. Čeprav bi bilo tudi popolnoma točno, da jim je vse sedanj razsveteljeno, da dar resolucije Informbiroja, bi imeli pravico, da postavimo vprašanje: Zakaj jim je dano to čarilo? — pa tega nečemo.

Mi imamo svojo resolucijo, — resolucijo našega V. kongresa in CK KPJ z maršalom Titom na čelu, — s katerim neomajno gradimo in izpopolnjujemo socializem v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

(Stanoje Simić — po »Politiki«)

Nase zastopstvo na zasedanju OZN

Beograd, 20. marca. Večera sta odpovala na tretje zasedanje OZN v New York šef delegacije FLRJ Vladimir Popović, pomočnik ministra za zunanje zadeve, in Leo Mates, član delegacije in pomočnik ministra za zunanje zadeve. Na železniški postaji so se od njiju poslovili dr. Aleš Bebler in Milivoje Radovanović ter načelniki oddelka ministrstva za zunanje zadeve. Člana delegacije FLRJ, veleposlanik dr. Jož Vilfan, in načelnik oddelka ministrstva za zunanje zadeve Srdan Prica sta že v New Yorku.

KRATKE VESTI

Delovne akcije poljske mladine. Poljska mladinska organizacija »Služba Poljska« je lani prispevala okrog 8 milijonov prostovoljnih delovnih ur pri raznih delovnih akcijah. Člani organizacije so zgradili med drugim 42 km normalnotrjne železniške proge in 160 kilometrov ozkotirne železniške proge, očistili za 150.000 vagonov ruševin, zavarovali pred poplavi 90.000 ha zemlje, očistili na stotine kilometrov cestnih jarkov, zgradili številne kulturne domove ter organizirali razne krožke in tako dalje.

Med tekmovalcem na čast mednarodnega ženskega dne je stopilo v zvezo poljskih žena 145.000 novih članic. Tako ima sedaj zveza skupno okrog milijon članic. Med tem tekmovalcem, ki se je začelo januarja letos, so ustanovili 1726 novih podružnic, v vsej državi so razglasili nad 2440 udarnic, uredili 270 novih kulturno-prosvetnih klubov, priredili 187 tečajev za nepismene in ustanovili 917 ženskih svetov pri občinskih združeni zvezi »Kmečka samopomoč«. Prav tako so zbrali 3.201.000 zlotov za pomoč družinam grških borcev, ki so padli v boju proti fašizmu.

Dunajsko sodišče je oprostilo vsake krivde Antona Steinetza, ki se je zagovarjal zaradi umora več sto zvezniških vojnih ujetnikov in avstrijskih antifašistov med vojno. Kot vodja posebnih oddelkov hitlerjske mladine se je Steinetz zlasti odlikoval s svojimi zverinstvi in zločini nad sovjetskimi vojnimi ujetniki.

Znižanje obrokov mesa v Veliki Britaniji. Londonski radio poroča, da bo s 27. marcem zmanjšan v Veliki Britaniji obrok mesa na 240 gr. tedensko. Tolikšen obrok mesa je prejemale prebivalstvo v najtežjih dneh vojne.

Sklepi Osvobodilne fronte za Tržaško ozemlje: OF se bo udeležila volitev v okviru Slovansko-italijanske ljudske fronte

Solidarnost z borbo koroških Slovincem - Protest proti vključitvi angloameriške cone v atlantski pakt

Trst, 22. marca. (Tanjug) Na zasedanju glavnega odbora Osvobodilne fronte za Tržaško ozemlje je bilo v nedeljo sklenjeno, da se bo Osvobodilna fronta udeležila bodočih upravnih volitev v angloameriški coni v okviru Slovansko-italijanske ljudske fronte. Izvršni odbor Osvobodilne fronte je bil pooblaščen, da v tem pogledu usmerja vse svoje delovanje ter da sodeluje pri izdelavi volivnega programa Slovansko-italijanske ljudske fronte.

Z zasedanja je bilo poslano Osvobodilni fronti za Slovensko Koroško v Celovec pismo, v katerem je rečeno med drugim: Te dni, ko se odloča vaša usoda, smo bolj ko kdaj koli z vami. Zavedamo se, da je vaša borba za napredek in demokracijo. Z vami je ves demokratični svet z Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo na čelu. Samo pravilna rešitev vaših življenjskih zahtev bo velik prispevek k mirnemu sožitju med narodi. To naj vedno vsi, ki bi hoteli iz vojnoluhuških namerov spet rezati v živo naš narod.

Glavni odbor OF za Tržaško ozemlje je sprejel tudi protest proti vključitvi angloameriške cone Tržaškega ozemlja v atlantski pakt, ker le-ta ogroža svetovni mir in predstavlja dejansko samo orodje imperialističnih krogov ZDA in Velike Britanije, ki si hočejo ostaniti tudi iz tega ozemlja vojno oporišče in izhodišče za napad na Sovjetsko zvezo in države ljudske demokracije. Ta korak predstavlja, kakor sam Atlantski pakt, očiten napad na svetovni mir.

Nemški narodni svet je odločno proti atlantskemu paktu

Berlin, 21. marca. (ADN) Nemški narodni svet je objavil razglas proti severnoatlantskemu paktu, kjer pravi med drugim:

»V tem napadnem paktovratnem sistemu razkosanja sveta morata odigrati zahodna Nemčija in zahodni del Berlina zaradi navzočnosti okupacijskih sil zapadnih zaveznikov vlogo »obrambene cone zahodnega bloka«. S tem z mednarodno pogodbo razkosa vajo Nemčijo in treptajo potdsdamski sporazum in spreminjajo zahodno Nemčijo in zahodni del Berlina v vojaškem, političnem in gospodarskem pogledu v izhodiščne položaje zahodne napadalnosti proti zvezdu.

Nemški narodni svet vedno protestira proti napadu na obstoj, varnost in pravico do samoodločbe nemškega naroda in poziva celotno nemško ljudstvo, naj odločno odkloni ta pakt o ogrožanju miru.

V tem trenutku, končuje razglas, potrjuje nemško ljudstvo svojo solidarnost z vsemi državami in narodi sveta, ki se zavzemajo za mir in svobodo ter priznajo enotnost našega naroda.

Razglas KP zahodne Nemčije

Frankfurt ob Meni, 21. marca. (Tanjug) Komunistična partija zahodne Nemčije je ob objavi besedila o atlantskemu paktu objavila izjavo, v kateri pravi med drugim:

ten napad na svetovni mir in ponovno krši vse obveznosti mirovne pogodbe z Italijo, ki bi jih morala tukajšnja časna angloameriška okupacijska oblast spoštovati in se po njih ravnati.

Današnji »Primorski dnevniki« prinaša uvodnik, v katerem pozdravlja svetovni kongres za mir in poziva slovensko prebivalstvo Tržaškega ozemlja, naj podpre ta kongres. Poskoro se reakcionarni poglavarji v kopenskih državah proti volji ljudskih množičnih pristopali k atlantskemu paktu, piše list, tako so tudi potegnili vanj Trst proti volji in proti hotenju tržaškega demokratičnega prebivalstva.

12 milijonov dolarjev za »begunce« v Trstu

Trst, 21. marca (Tanjug) Uprava Marshallovega načrta za Evropo javlja, da je bilo zadnje nakazilo Trstu 12 milijonov dolarjev odobreno v glavnem za podporo beguncev v angloameriški coni. Ti begunci predstavljajo najvišjo postavko v finančnem obračunu angloameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja. Od 20 milijard lir primanjkljaja, ki jih beleži danes angloameriška cona, je bilo doslej 12 milijard izdanih za vzdrževanje beguncev, čeprav bi za njihovo usodo morala skrbeti mednarodna organizacija IRO. Namesto, da bi anglo-ameriške oblasti obnavljale tržaško gospodarstvo in zaposlile 24.000 brezposelnih delavcev, podpirajo in vzdržujejo vsakovrstne elemente, ki se zatekajo v Trst.

Organizacijska vprašanja

OBVESTILA IOOF SLOVENIJE ORGANIZACIJAM

1. V zvezi s pripravami za volitve v sekretariate osnovnih organizacij OF, ki bodo 27. t. m., naj se ponovno sestanejo vse volivne komisije. Pregledajo naj, ali so izvršene vse potrebne priprave.

Zlasti opozarjamo, da morajo volivne komisije ponovno pregledati volivne imenike in vanje vpisati tudi člane Ljudske mladine, ki so izpolnili 18. leto in imajo volilno pravico v Fronti.

Volivne komisije morajo tudi poskrbeti, da bodo na vseh voliščih in na drugih vidnih mestih izobešeni seznam kandidatur. Prav tako morajo volivne komisije poskrbeti, da bo pripravljeno potrebno število glasovnic.

Ker so si mnoge organizacije Fronte napovedale medsebojno tekmovanje za izvedbo volitev v zgodnjih jutranjih urah, naj volivne komisije organizirajo na dan volitev medsebojno obveščanje o poteku volitev.

Obenem opozarjamo vse osnovne organizacije, da so izvoljeni kandidati za okrajne konference tudi lahko kandidati za člane sekretariatov osnovnih organizacij Fronte.

Vse volivne komisije so dolžne voditi zapisnik o svojem delu po obrazcu, ki je bil objavljen v brošuri "Volitve v organe OF in delegatov za III. kongres Ljudske Fronte Jugoslavije". Posebno pa naj pazijo, da bodo v zapisnikih pravilno in skrbno izpolnjene rubrike o socialnem sestavu članov Fronte. Zapisnike morajo volivne komisije osnovnih organizacij takoj po končanih volitvah dostaviti volivnim komisijam pri Okrajnih odborih OF.

2. Ministrstvo za ljudsko zdravstvo LRS je lani predpisalo obvezno cepljenje proti tuberkulozi s cepivom BCG. Cepljenje je ogromnega pomena za sistematično protituberkulozno borbo, ker močno dviga odpornost mladine proti jetiki. Ekipa, ki cepijo, so dokončale svoje delo že v nekaterih okrajih Slovenije, v nekaterih drugih okrajih pa je cepljenje še vedno v teku.

Frontne organizacije naj izvedejo široko propagando za cepljenje z BCG. Ekipam naj vsestransko pomagajo pri njihovem delu. Pri popularizaciji cepljenja se lahko poslužujejo knjižnice o pomenu cepljenja, ki jo je izdalo ministrstvo za ljudsko zdravstvo.

Za dobro preskrbo z maščobami

potrebujemo čim več olja

Vzhodno Stajersko je prebudila pomlad. Prišleke vasi in gorice, prostrana polja ob Muri so zaživela. Kmetje so se zagnali, poklicali jih je pomladansko delo. Spočita zemlja je dočkala oračev.

Prišleki kmetje so začeli orati in že sejejo oves. Zadovoljni opazujejo ozirno pšenico, ki je zrastle za peč višoko. Če bo dobra letina, bo kruha dovolj. Vse je na polju; doma ostajajo le stari ljudje in otroci. Zemlja kliče pridne, delovne roke. Mnogo znoj in truda bo treba, da se bodo do jeseni napolnile kaše in skednji in da bodo obnem kmetje izpolnili svojo dolžnost do skupnosti ter oddali svoje delež, kakor so obljubili v pogodbah.

Se vse bolj kakor druga leta, bodo letos kmetje poskrbeli za čim večji pridelek oljnih rastlin — bučnic in sončnic. Saj jih sejejo že dolga desetletja, odkar pomnijo. Sejali so jih že njihovi očetje in dedje in od njih so se učili gojiti oljne rastline tudi mladi. Semena so stiskali v starih oljarnah ob Muri, puščali mlinarjem merice in imeli svoj pridelek največ le za domačo uporabo. Danes pa ne delajo prejšnji kmetje samo zase. Trudijo se, da bi pridelali čim več tudi za druge, ki se v tovarnah in obratih borijo za boljše življenje. Kmet za delavca in delavce za kmetja. Delavci, ki dela v tovarni v najtežjih pogojih, potrebuje maščob, da bo svoje težko delo zmagoval. Zato so kmetje prevzeli nase to novo nalogo, ki ni težavna in sta potrebni zanje samo dobra volja in razumevanje: pridelati čim več oljnice, da bodo naše tovarne olja lahko zadostile velikim potrebam.

Zato bodo letos posejali z oljnimi rastlinami vsak najmanjši neobdelan kosček zemlje, zato bodo posejali med koruzo in krompir čimveč bučnega in sončnega semena. Če bo letošnje vreme vsaj malo naklonjeno, bo pridelek velik in bogat.

Obiskali smo vasi na Murskem polju; med prvimi in največjimi Cven, ki je lani prvi pri nas zgradil Zadrugni dom. Kmetje na Cvenu, kakor tudi po vseh drugih bližnjih vaseh, gojijo oljne rastline že od nekdaj. Sadijo jih kot vmesno kulturo in pridelajo precejšnje količine semena. Lani so posamezniki pridelali tudi do 500 kg semena.

Večina smo jih našli na polju. Prišli smo k njim, da bi z njimi sklenili pogodbe za pridelavo in oddajo oljnih semen. Kmet Kovačič nas je sprejel z razumevanjem. Imel pa je nekatere pomisleke. Vreme, letina... »Saj to vendar niso tako nemogoče številke, tovariš Kovačič, mu je se-

Nova naprava

za nakladanje in razkladanje lesa

Vse doslej je bil prevoz hlodovine gozdov na žago najtežje, najkoličnejše vprašanje v gozdarstvu. S sedanjim kamionskim parkom so ga vedno težje zmagovali in je bilo zato to vprašanje nujno potrebno čim prej rešiti. To nalogo je prevzel biro za pospeševanje proizvodnje pri ministrstvu za gozdarstvo. Najprej so vse razpoložljive kamione opremili s prikolicami in se že s tem precej približali planu. Drugo vprašanje, kako povečati zmogljivost kamionov in odpraviti nepotrebna čakalja, pa je vse doslej ostalo nerešeno.

Ze lanske jeseni je ing. Rajner predlagal konstrukcijo naprave, ki bi pospešila nakladanje in razkladanje hlodovine. Naprava pa je zahtevala vagončke, ki pa jih ni bilo dobili. Ing. Rajner pa se je s svojimi zamisli že naprej ukvarjal in načrt dopolnil in poenostavil, tako da danes ustreza vsem zahtevam. Vsaka posamezna gozdna uprava jo lahko sama izdelata, ker ne zahteva posebnih kompliciranih delov. Velika prednost te naprave je, da jo nakladalna skupina lahko v nekaj urah razstavi, prenese na novo zbirališče hlodov in spet sestavi.

Celotna naprava je samonakladalna in je izdelana po sistemu strmine. Sestoji se iz ravnine, ki je dvignjena od tal do višine kamiona, strmine in zabov, ki so napeljavajo po tleh in se lahko poljubno podaljšajo. Na te zlebove nakladna nakladalna skupina neprestano sanl s tovorom hlodov in ni več odvisna od prihoda kamiona. Ko kamion pripelje, pripne tovor in ga poriva po strmini, dokler si ga ne naloži. Nalaga si ga sam in so tako delavci rešeni težkega in napornega dvigalca hlodov na kamione. Predno naložen kamion odpelje, potegne hkrati v višino naslednji tovor, ki čaka pripravljene na zlebovih. Za samo nakladanje porabi kamion največ pet minut, če pa ima pripeto prikolico, pa vsega skupaj petnajst minut.

Prej je zapeljal kamion v gozd na nakladalno skupino in moral čakati, da je ta pripravila tovor in ga naložila. Zdal bodi že jutraj, ko pripelje v gozd, prejšnji večer pripravljeni tovor in je tako neodvisen od delavcev, kakor tudi nakladalec ni treba čakati, da se spet prazen vrne. Neodvisno in samostojno lahko opravljajo svoje delo.

Prav tako je tudi z razkladanjem na kriših. Kamion, ki pripelje iz gozda, se prav tako enostavno razloži. Prej je v nekaterih primerih pripeljal zvečer na žago in stal tak naložen do jutra, ker ni bilo delavcev za razkladanje. Zdal se lahko takoj razloži, drugo jutro pa delavci razmečejo hlode.

Velik učinek te nove naprave je tudi v racionalnejšem izkoriščanju delovnega časa. Skupina šestih ljudi je na daljavi 30 km pri štirinajsturni zaposlenosti prej delala samo šest ur, ker je bila odvisna od prihoda kamionov. Zdal pa so tudi kamioni osemurno povsem izkoriščeni, delavci pa lahko delajo neprestano.

S to novo nakladalno in razkladalno napravo lahko stoodstotno izkoristijo vsi gozdarji, ki imajo v gozdu kakršnokoli park. Zdal pa je tudi racionalnejše in hitrejše nakladanje in razkladanje ter racionalnejše izkoriščanje delovne sile. Prav tako pa se s to novo napravo obvarujejo kamioni pred poškodbami, ki so prej močno ovirale delo.

Napravo so zamislili tovariši inženirja Rajnerja sta izdelala in montirala tesarja Alojz Jurčević in Franc Škubic, ki sta vanjo vložila mnogo truda. Vsa konstrukcijska dela pa je vodil tovariš ing. Marjan Pengov in jih tudi uspešno dovršil.

Včeraj je bila na Verdu pri Vrhniki v obratu parketarne naprava strokovno preizkušena v navzočnosti ministra za gozdarstvo Toneta Fajfarja, pomočnikov in inženirjev ter vseh direktorjev gozdnih gospodarstev Slovenije. Ogledali so si delovanje naprave in skupno ugotovili, da deluje brezhibno ter da jo bo mogoče uspešno izkoristiti na vseh področjih gozdarstva in lesne industrije.

Med novimi srbskimi in hrvatskimi knjigami

Znani pripovednik Branko Ćopić je izdal (Novo pokolenje, Beograd in Zagreb) novo knjigo devetih novel z naslovom »Surova skola«. Pisatelj ima v mislih šolo narodno osvobodilne borbe, ki je pomenila težko preizkušnjo za vsakega posameznika. Teh devet novel (Major Bank, Kruta šola, Mati Milja, Knjige, V senet usode, Veliko življenje, Srbija, Med dvema bojšči, Zadnja obramba) je pisatelj zbral iz sam sodeloval od vseh zasedb. Čeprav pomeni viden napredek v dosežanju Ćopićevem pripovedništvu zlasti zato, ker so nekatere izmed novel v tej knjigi obsežnejše in pripovedniško trdnjeje kakor so bile njegove mnogostevne kratke novele in skice iz sedanjih knjig. Tu je ponekod čopić pokazal, da opravičuje pričakujemo od njega čez čas obsežnejših tekstov.

Urednik zagrebske revije »Izvor« Josip Barković, se mlajši od Ćopića, je prav tako pred kratkim izdal svoj prvi roman (Novo pokolenje) »Sinovi svobode« (Novo pokolenje, Zagreb) na 236 straneh. V romanu je pisatelj prikazal življenje in delo slovenske vasi Divoselo v Liki, od koder je Barković doma. V knjigi je Barković zbral obdobje italijanske kapitulacije do osvoboditve, opisuje formiranje slovenske brigade, njen razvoj in borbo z ustaši, kakor tudi pohod z odraslimi borci na Gospi. Snovi se je pisec lotil realistično in je v romanu podal zanimive podrobnosti iz narodno osvobodilnih bojev v Liki.

Založba »Kultura« je pred kratkim izdala dve knjigi Ivo Andrića »Nove pripovedi« in »Zbirka pripovedi« na 247 straneh zbral 12. svojih novel, ki so zvečne tiskane (in napisane) zadnja štiri leta po raznih revijah, medtem ko je najobsežnejša »Vesela zveza« (10 strani) tukaj prvič nastopila. Zanimivo je, kako so dogodi zadnjih let, od začetka vojne do današnje, vplivali na Andrićevo pripovedništvo.

Tudi v teku na 30 km smo dosegli lep uspeh

Zmagal je Sved Tapp, prvak Jugoslavije je postal Jože Knific, ki je zasedel 4. mesto

Prireditve Planškega tedna so se danes nadaljevale z vztrajnostnim tekom na 30 km, ki je veljal obenem tudi za državno prvenstvo v tej disciplini. Tekmovalci so bili huda preizkušnja za vse tekače, ki so jo odlično prestali. Ne glede na to, da je bilo brezupno misliti na uspeh v tekmovalstvu s Svedi in Finci, so se naši tekači pogumno spustili v borbo z najboljšimi skandinavskimi tekači in odlično uveljavili svoje sposobnosti. Trije naši tekači so bili boljši od Finca Perälä. To je doslej največji uspeh naših tekmovalcev na mednarodnih tekmovaljih, saj je razlika med Tappom in Knificem minimalna — le dobrih 6 minut.

Na današnjem tekmovalstvu so poleg Jugoslovancev nastopili Svedi, Finci in Švicarji. Za Svede sta tekla člana zmagovalne štafete na lanskim olimpijskih igrah, Lundström in Tapp, ki sta oba tekmovala v teku na 30 km in je v tej disciplini 29letni Lundström zasedel prvo mesto, leto dni starejši Tapp pa je bil četrty. Na letošnjem prvenstvu Švedske je imel Tapp najboljši čas v štati 47:10, v teku na 30 km pa je zasedel drugo mesto. Lundström na tem tekmovalju zaradi bolezni ni startal. Med najboljših svetovne tekače sodita tudi Finca Sipilä in Perälä, ki sta prav tako nastopila na današnjem tekmovalju v Planici. Na prvenstvu Finske sta v teku na 30 km zasedla prvo in drugo mesto. Sipilä pa je bil tudi na velikih mednarodnih tekmah v Lahtiju tretji v teku na 18 km. Za Švico je nastopil danes Georg Keller, ki je v drugi polovici proge zaradi krčev v nogi odstopil. Jugoslavijo je v teku zastopalo 28 tekmovalcev, izmed katerih so odstopili Rado Istina, Jazbec, Doršić, Križek, tekačev iz Slovenije so nastopili tudi tekmovalci iz drugih republik.

Nastopno mesto za tek na 30 km je bilo pred Domom v Planici. Proga je vodila po pobočju do Podkorena, se obrnila nazaj in prečkala planiško dolino na 108 m. Tapp je imel 4:06, Kordež 1:09:05, Sipilä 1:03:42, Pogačnik 1:09:17, Lundström 1:05:00, Knific 1:08:59.

V vodstvu je ostal Sipilä medtem ko sta Tapp in Lundström zamenjala drugo in tretje mesto. Na četrtem mestu je bil prvi Jugoslovane Razingjer, peti Knific, šesti Kordež, sedmi Pogačnik, osmi Perälä.

Pri 25 km so bili časi in vrstni red prvih osmih tekmovalcev naslednji: 1. Perälä 2:06:14, 2. Razingjer 2:04:58, 3. Tapp 1:59:05, 4. Kordež 2:05:15, 5. Sipilä 1:59:03, 6. Pogačnik 2:07:06, 7. Lundström 1:58:17, 8. Knific 2:04:13. Vodstvo je prvič prevzel Lundström, Sipilä je bil na drugem mestu, Sved Tapp pa na tretjem. Izmed naših tekmovalcev se je na četrto mesto plasiral Knific pred Razingjerjem. Kordež je bil na šestem mestu. Fince Perälä je v tem delu proge prehitel Sved Tapp, ki je imel vse dotlej boljši čas od njega. Zadnjih 5 km je bila odločilna borba na eni strani med obema zastopnikoma Švedske in Fince Taunom Sipilä-jem za prva tri mesta ter med našimi tekmovalci Knificem, Razingjerjem, Kordežem, Pogačnikom in Fincem Perälä-jem za naslednjih

pet mest. Popolna negotovost, kdo bo odločil ta boj v svojo korist je vse bolj stopnjevala pozornost gledalcev. Prvi je prišel skozi cilj Perälä s časom 2:22:33, takoj za njim se je plasiral Tapp in vozil mimo časomerilcev v času 2:13:57. Tretji je prišel Razingjer s časom 2:20:40, četrty pa je bil Kordež. Sledil je Fince Sipilä, ki je imel za malenkost slabši čas 2:20:40. Pogačnik je zasedel 7. mesto, Razingjerjem in Kordežem. Treba je bilo počakati še Lundströma in Knifica, da se je vedelo, kdo bo zmagovalac današnjega tekmovalja in prvak Jugoslavije v teku na 30 km. Olimpijskemu prvaku Lundströmu ni uspelo prehiteti svojega rojaka, ki je zasedel drugo mesto. Knific pa se je z najboljšim časom jugoslovanskih tekačev plasiral na četrto mesto in tako osvojil naslov prvaka FLRJ.

Tehnični rezultati tekmovalstva so bili naslednji:

1. Tapp (Švedska) 2:13:57, 2. Lundström (Švedska) 2:14:30, 3. Sipilä (Finska) 2:14:39, 4. Knific (J) 2:20:10, 5. Razingjer (J) 2:20:40, 6. Kordež (J) 2:22:33, 7. Pogačnik (J) 2:22:28, 8. Rožič (J) 2:36:15, 9. Zmaj (J) 2:40:17, 10. Dekleva (J) 2:43:03, 11. Klančnik (J) 2:43:41, 12. Böhm (J) 2:43:50, 14. Vidic Andrej (J) 2:44:11, 15. Kinar Tone (J) 2:44:24, 16. Trifunović Moljir (J) 2:44:42, 17. Katrašnik (J) 2:48:21, 18. Novak Janez (J) 2:48:46, 19. Matja (J) 2:50:02, 20. Gaj Aleš (J) 2:50:16, 21. Girandon Jože (J) 2:50:48, 22. Jerman Jože (J) 2:56:19, 23. Antostjevič Mile (J) 2:56:31, 24. Snof Franc (J) 2:58:07, 25. Marinković (J) 3:00:13, 26. Benedičič Mirko (J) 3:00:13, 27. Stana Roman (J) 3:00:36, 28. Filipović (J) 3:11:11.

Organizacija tekmovalstva je bila dobra, saj so vsi funkcionarji vestno opravili svojo dolžnost in zaslužijo za svoj trud popolno priznanje. Gledalci so ob nastopnem mestu in cilju sproti zasledovali potek tekmovalja na progi, kar je bilo na današnji tekmi resnično velik užitek.

NASTOP SKAKALCEV

Po teku na 30 km se je začelo tekmovaljevanje v smučarskih skokih. Nastopili so Švicarji Tschannen, Zurbrugg, Discher, Schneider, Perretten, od Italijanov De Lorenzi, Trivella in Penachio, od Fincev Viljamaj in 13 jugoslovanskih skakalcev. Vsi so v lepem slogu izvedli po 2 do 4 skoke. Med Švicarji sta se najbolje odlikovala Tschannen in Discher, med ostalimi pa Trivella, De Lorenzi ter Viljamaj, kakor tudi naši skakalci Polda, Rogelj, Klančnik, Gasperič, Razboršek in drugi. Vsi izvedeni skoki so se končali brez padcev. Najdaljši skok je dosegel Italijan De Lorenzi in sicer 87 m, medtem, ko je imel od naših tekmovalcev najdaljši skok Janez Polda 77 m.

Danes bodo imeli inozemski in jugoslovanski alpski smučarji glavni trening za tekmovalje v veselaolom, ki bo v četrtek v Krnici, skakalci pa bodo nadaljevali s treningi na 80 metri skakalici.

Sved Lundstrom se pripravja na trening

glačnik, 8. Perälä. Prvo polovico proge so najbolje prevzeli tekači v naslednjem vrstnem redu: Perälä 1:02:21, Razingjer 1:08:25, Tapp 1:04:06, Kordež 1:09:05, Sipilä 1:03:42, Pogačnik 1:09:17, Lundström 1:05:00, Knific 1:08:59.

V vodstvu je ostal Sipilä medtem ko sta Tapp in Lundström zamenjala drugo in tretje mesto. Na četrtem mestu je bil prvi Jugoslovane Razingjer, peti Knific, šesti Kordež, sedmi Pogačnik, osmi Perälä.

Pri 25 km so bili časi in vrstni red prvih osmih tekmovalcev naslednji: 1. Perälä 2:06:14, 2. Razingjer 2:04:58, 3. Tapp 1:59:05, 4. Kordež 2:05:15, 5. Sipilä 1:59:03, 6. Pogačnik 2:07:06, 7. Lundström 1:58:17, 8. Knific 2:04:13. Vodstvo je prvič prevzel Lundström, Sipilä je bil na drugem mestu, Sved Tapp pa na tretjem. Izmed naših tekmovalcev se je na četrto mesto plasiral Knific pred Razingjerjem. Kordež je bil na šestem mestu. Fince Perälä je v tem delu proge prehitel Sved Tapp, ki je imel vse dotlej boljši čas od njega. Zadnjih 5 km je bila odločilna borba na eni strani med obema zastopnikoma Švedske in Fince Taunom Sipilä-jem za prva tri mesta ter med našimi tekmovalci Knificem, Razingjerjem, Kordežem, Pogačnikom in Fincem Perälä-jem za naslednjih

Sarajevo krepko v vodstvu

Nesrečen start slovenskega ligaša

Pretekla nedelja je bila pravzaprav uvod v spomladanski del državnega nogometnega tekmovalja. Zaradi kongresa Fizikturne zveze Hrvatske sta bili dve tekmi iz prvega kola odigrani že prejšnji teden, medtem ko sta bili tekmi iz drugega kola odigrani srečanja II. lige in celotno I. kolo II. zvezne lige.

V Novem Sadu sta se pomerila splitski Hajduk in domača Sluga. Kljub tehnični premoči gostov so gostje zmagovali in je malenkostno razliko v golih. Budućnost iz Titograda je na svojem igrišču nadvalovala beogradskega Metalca s tesnim rezultatom in se tako revanširala za velik poraz, ki ga je utrpela v prvi tekmi.

Tesni rezultati srečanj iz II. lige dokazujejo, da so se društva v zimskem času prilo pripiravljala za prvenstvena nastopa. Edino večje presenečenje je bila zmaga domačih iz Beograda Dinama iz Pančeva, ki je moral na svojem igrišču utrpeti hud poraz v tekmi s Sarajevom. S to zmago so se Sarajevčani še krepkeje utrdili vodilni položaj na lestvici. Slovenski ligaš Odrad je nastopil v Skoplju z domačim Dinamom, kjer je moral kljub boljši igri kloniti z enim golom razlike. Edini gol je dal levo krilo Hadzer, zmagosni gol pa je bil dosežen z enajstmetrovko. V Zagrebu sta igrala Metalac in subotški Spartak; tekma se je končala s tesno zmago Zagrebčanov, kar je vsekakor uspeh, saj je zmagalac Metalac iz Titograda, ki je prvenstveno uspešnoje zoperstavil svojim nasprotnikom. Eno najzanimivejših srečanj tega kola je bilo med pretendentoma za prvo mesto Mornarjem in Podrinjem iz Sabea, ki se je končalo s pičlo zmago Podrinja. Z istim rezultatom je zmagal Vukovar, tekmi z gostiteljskim Praterjem. Rezultati nedeljskih srečanj so naslednji:

I. ZVEZNA LIGA:
Hajduk : Sluga 2:1 (0:1),
Budućnost : Metalac 2:1 (2:1).

II. ZVEZNA LIGA:
Dinamo (S) : Odrad 2:1 (1:1),
Metalac : Spartak 1:0 (1:0),
Vardar : Proleter 1:0 (1:0),
Podrinje : Mornar 1:0 (1:0),
Sarajevo : Dinamo (P) 3:0 (3:0).

REZULTATI OSTALIH NEDELJSKIH TEKEM:
Trst : Maribor 2:1 (1:0),
Garnizija (Rakek) : Garnizija (Postojna) 0:0,
Slovan : Postojna 3:0 (2:0),
Sobota : Drava 0:0,
Miličnik (Lj.) : Lohan 4:2 (0:2).

NAMIZNI TENIS
Anglija - Jugoslavija 4:1

V nedeljo je bila v Beogradu odigrana finalna mednarodna tekma v miznem tenisu za evropski pokal med reprezentancama Jugoslavije in Anglije. Za Anglijo sta nastopila Leach in Barna, za Jugoslavijo pa brata Harangozo in Dolinar. Najprej sta nastopila V. Harangozo in Barna. Po lepi igri je zmagal Anglež v 5 setih s 3:2. Srečanje je Harangozo v prvem setu preprežljivo nadvaloval svojega nasprotnika je zaradi nepravilne igre posebno v zadnjem setu izgubil srečanje. Za tem sta nastopila svetovni prvaki Leach in Dolinar. Tudi Dolinar je prvič preprežljivo odločil v svojo korist, medtem ko je uspešno njegovemu nasprotniku v naslednjih treh setih z boljšo igro premagal premalo odločnega Dolinarja. V igri parov so nastopili: brata Harangozo za Jugoslavijo ter Leach in Barna za Anglijo. Angleška dvojica je svoja nasprotnika premagala s 3:0. V tretji igri postavil Harangozo sta se srečala Leach in V. Harangozo. Tekma se je končala z zmago Angleža 3:0. Zadnja igra posameznikov med Dolinarjem in Barno pa je prinesla uspeh Jugoslovancu, ki je z zmago 3:0 postavil končni rezultat.

Mednarodni teniški turnir

V Franciji

Mitič - Palada
zmagovalca

V nadaljevanju mednarodnega teniškega turnirja v Cannesu je Palada premagal odličnega italijanskega igralca Beardiardinella z rezultatom 6:2 in 6:3, s čimer se je plasiral v finale. V drugi polfinalni tekmi je Del Bello zmagal nad Mitičem z rezultatom 6:4 in 6:2. V igri parov sta Mitič - Palada nadvalovala polfinalnu francosko dvojico Remy-Pelliza z rezultatom 6:1 in 6:1. Drugi finalist dvojica Del Bello-Belardinelli, je premagala holandski par Link-van Megeren z rezultatom 6:2 in 6:2.

V finalnem tekmovalju sta Jugoslovane Mitič-Palada premagala odlični italijanski par Beardiardinelli-Del Bello s rezultatom 2:6, 1:6, 7:5, 6:2 in 6:3 in s tem osvojila prvo mesto v igrah parov.

V finalnem tekmovalju posameznikov pa je Palada zmagal proti Del Bello z rezultatom 6:2 in 6:1.

Naši teniški igralci se bodo udeležili po tekmovalju v Cannesu mednarodnega prvenstva Boliera, ki bo od 21. do 27. t. m. Na tem turnirju bodo sodelovali vsi tekmovalci iz Cannes, poleg njih pa tudi avstralski teniški igralci Redl in Česlovak Matouš.

I. kongres Fizikturne zveze

Hrvatske

V nedeljo je ponedeljek je bil v Zagrebu I. kongres Fizikturne zveze Hrvatske. Kongresa so se udeležili delegati fizikturnih organizacij iz vseh krajev Hrvatske, nadalje predstavniki fizikturnih zvez ostalih republik in drugi. Kongres je pozdravil generalni sekretar FISAJ-a Miro Kreadič, ki je orisal razvoj fizikturnega gibanja na Hrvatskem, njen bodoči razvoj pa je naznačil glavni sekretar FISAJ-a Slavko Filipi. Ob zaključku je bil izvoljen glavni odbor FISAJ-a, čigar predsednik je Dušan Čalić, minister trgovine in preskrbe.

SD Partizan. Danes ob 19 v telovadnici

ob Linhartovi ulici strogo obvezen

Obsodba špekulanta in klevetnika

Pred okrožnim sodiščem je se zagovarjal franciskanec pater Krizolog zaradi spolnega zlorabljanja svojih učencev, prikrivanja večje množice pšenice, koruze, medu, ajde in krompirja, poleg tega pa razširjanja lažne propagande, da so zadržani domovi začeti zaslužnjenjavanja kmetov, da zadrage pri nas ne bodo uspele, da je cerkvi zabranjeno širjenje vere itd. Pri verouku je govoril, da nihče ni dolžan izpolnjevati zakonov, če so proti njegovi vesti. V skrivališču se mu je pokvarilo nad 500 kilogramov pšenice, prejemal pa je živilsko nakaznico ter prekomernih zalog ni prijavil.

Sodišče ga je obsodilo na 7 let in 6 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom, 2 leti izgube državljanских pravic in zaplombo skritih zalog.

VREMENSKO POROČILO

Stanje dne 22. marca: depresija nad Jonskim morjem se počasi polni, vendar še povzroča padavine in vetrove na Balkanu. V Jugoslaviji sneži v Bosni, na Hrvatskem in v jugovzhodnih predelih Slovenije, medtem ko v Volvodini še s spremenili sneg v dež. Topla fronta bo jutri prešla Slovenijo.

Nadaljnji razvoj vremena stoji v znamenju visokega zračnega pritiska, ki se razvija nad srednjo Evropo.

VREMENSKA NAROVED
za sredo 23. marca:

Ponoči lahke snežne padavine, v dež. Čez dan brez padavin, prevažna zračna masa, ki se oblačno z zmernimi vzhodnimi vetrovi.

KULTURNI PREGLED

Lenin: Socializem in religija

(Mala knjižnica marksizma-leninizma)

Naba marksistična publicistika se je z zgornjo brošuro obogatila za važno teoretično gradivo o vprašanju odnosa med socializmom in religijo. V tej brošuri je zbrano vse najvažnejše, kar je V. I. Lenin napisal o religiji, in sicer trije članki in dvoje pism Maksimu Gorkemu. Prvi članek »O pomenu vsakjulega se materializma« je bil prvič natisnjen v marcu 1922, drugi članek »Socializem in religija« je izšel prvič decembra 1905 v listu »Novo življenje«. Tretji članek »O odnosu delavske partije do religije« je bil natisnjen leta 1909. v »Proletarcus«.

Znameniti članek »O pomenu vsakjulega se materializma« pomeni nekako Leninovo oporoko v filozofskih vprašanjih. V tem članku, ki je bil napisan ob izidu prve številke časopisa »Pod zastavo marksizma«, je Lenin začrtal pot za razvoj teoretičnega dela in položil temelje delovnega programa Komunistične partije na ideološki fronti, zlasti na področju filozofije. Lenin kritizira v članku delovni program omenjenega časopisa in analizira najvažnejše naloge komunistov na ideološki fronti. Te naloge so: 1. Borba proti filozofskemu idealizmu, proti vsem oblikam religioznega poptovstva, proti vsem reakcionarnim, idealističnim tendencam na vseh znanstvenih področjih, predvsem na področju družboslovja in pri-

rodoslovja. 2. V tej borbi je treba ustvariti zvezo med komunisti in tistimi predstavniki sodobne znanosti, ki se nagibajo k materializmu in katerim je treba pomagati, da si prisvojijo dialektični materializem. V tej zvezi mora vodstvo pripadati dialektičnemu materializmu, ker se samo dialektični materializem lahko zmagovalno bori proti vsem oblikam idealizma in popovstva. 3. Vsestransko in sistematično razvijanje materialistične dialektike kot filozofske znanosti na osnovi konkretnega sodobnega gradiva, kajti materializem ne more biti vsjokulni se materializem, dokler si ne postavi take naloge in je sistematično ne izvršuje.

Trdne temelje materialističnega pojmovanja religije, o kateri podrobno govori Lenin v ostalih dveh člankih in pismih Gorkemu, sta položila že Marx in Engels v svojih klasičnih delih, na primer v »Kapitalu«, »Nemški ideologije«, »Anti-Dühring« itd. Marxove in Engelseve nazore o religiji je Lenin razvil dalje v člankih, ki jih pri- naja brošura. V članku »Socializem in religija« podaja Lenin splošno karakteristiko bistva religije, v drugem članku pa na podrobno analizira odnos marksizma in delavske partije do religije. Dvoje pism M. Gorkemu, ki ju je Lenin napisal novembra in decembra 1913, v poljudni obliki dopolnjuje Leninove misli v prejšnjih člankih.

Med novimi srbskimi in hrvatskimi knjigami

Znani pripovednik Branko Ćopić je izdal (Novo pokolenje, Beograd in Zagreb) novo knjigo devetih novel z naslovom »Surova skola«. Pisatelj ima v mislih šolo narodno osvobodilne borbe, ki je pomenila težko preizkušnjo za vsakega posameznika. Teh devet novel (Major Bank, Kruta šola, Mati Milja, Knjige, V senet usode, Veliko življenje, Srbija, Med dvema bojšči, Zadnja obramba) je pisatelj zbral iz sam sodeloval od vseh zasedb. Čeprav pomeni viden napredek v dosežanju Ćopićevem pripovedništvu zlasti zato, ker so nekatere izmed novel v tej knjigi obsežnejše in pripovedniško trdnjeje kakor so bile njegove mnogostevne kratke novele in skice iz sedanjih knjig. Tu je ponekod čopić pokazal, da opravičuje pričakujemo od njega čez čas obsežnejših tekstov.

Urednik zagrebske revije »Izvor« Josip Barković, se mlajši od Ćopića, je prav tako pred kratkim izdal svoj prvi roman (Novo pokolenje) »Sinovi svobode« (Novo pokolenje, Zagreb) na 236 straneh. V romanu je pisatelj prikazal življenje in delo slovenske vasi Divoselo v Liki, od koder je Barković doma. V knjigi je Barković zbral obdobje italijanske kapitulacije do osvoboditve, opisuje formiranje slovenske brigade, njen razvoj in borbo z ustaši, kakor tudi pohod z odraslimi borci na Gospi. Snovi se je pisec lotil realistično in je v romanu podal zanimive podrobnosti iz narodno osvobodilnih bojev v Liki.

Založba »Kultura« je pred kratkim izdala dve knjigi Ivo Andrića »Nove pripovedi« in »Zbirka pripovedi« na 247 straneh zbral 12. svojih novel, ki so zvečne tiskane (in napisane) zadnja štiri leta po raznih revijah, medtem ko je najobsežnejša »Vesela zveza« (10 strani) tukaj prvič nastopila. Zanimivo je, kako so dogodi zadnjih let, od začetka vojne do današnje, vplivali na Andrićevo pripovedništvo.

Zapiski

Sovjetski književniki so soglasno sprejeli predlog mednarodne komiteja knjižnih delavcev in mednarodne federacije demokratičnih žena, da bi sklicali svetovni kongres pristaev miru. V imenu Zveze sovjetskih književnikov je objavila skupina knjižnih delavcev posebno izjavo, ki so jo podpisali najvidnejši sovjetski književniki, med njimi Kijev, Gorbator, Gladkov, Polevoj, Tihonov, Fadejev, Fedin, Solohov, Ehrenburg in drugi.

V Leningradu so odprli razstavo slikarja druge polovice prejšnjega stoletja Ivana Šiškina, pesnika ruske narodne razstavitelj je okrog svojih del, tu so slike iz muzeja v Moskvi, Kijevu, Harkovu, Astrahanu, Kirovu, Irkutsku in zasebnih zbirk. Razstavljene so sijajne slike »Jutro v borovnem gozdu«, »Borov gozd« in druge. Šiškin ni bil samo slikar, ampak tudi izredni graveur, velika krakinja, gledališki delavec, profesor in študentje višjih šol, predstavnik sovjetske armade, stahanovci industrijskih podjetij in drugi.

Novo knjige in revije

Prejeli smo:

Kulturni radnik. Organ saveza kulturno-prosvetnih društev Hrvatske. Leto II. Stev. 1. Zagreb 1949.

Gribojedov: Gorje pametnemu. Komedijski prevel Jostp Vidmar. Izdala Državna založba Slovenije. Strani 159. Ljubljana 1949.

Slovenska bibliografija 1945—1947. Izdala Narodna in univerzitetna knjižnica. Ljubljana 1948. Državna založba Slovenije. Strani 125.

Mednarodni teniški turnir

V Franciji

V nadaljevanju mednarodnega teniškega turnirja v Cannesu je Palada premagal odličnega italijanskega igralca Beardiardinella z rezultatom 6:2 in 6:3, s čimer se je plasiral v finale. V drugi polfinalni tekmi je Del Bello zmagal nad Mitičem z rezultatom 6:4 in 6:2. V igri parov sta Mitič - Palada nadvalovala polfinalnu francosko dvojico Remy-Pelliza z rezultatom 6:1 in 6:1. Drugi finalist dvojica Del Bello-Belardinelli, je premagala holandski par Link-van Megeren z rezultatom 6:2 in 6:2.

V finalnem tekmovalju sta Jugoslovane Mitič-Palada premagala odlični italijanski par Beardiardinelli-Del Bello s rezultatom 2:6, 1:6

ALNI STROJ pogrešljiv, prod
dovernikova 39, pri Domobran

OMARO vzamem v najem proti odškodnini. Ponudbe pod Lepo spravljeno na oglasni oddelek. 10248-8

SOBE — STANOVANJA

ISCEM SOBO s kuhinjo v Ljubljani ali bližnji okolici s souporabo kopalnice. — Plačam tudi preselitvene stroške. Pisemne ponudbe pod Novoporočena na ogl. oddelek, 10091-10.

OPREMLJENO SOBO Isce mirna in solidna študentka. Ponudbe pod št.

dentka na oglasni oddelek. 10204-16
SOBO, opremjeno ali prazno iše stu-
dent. Ponudbe pod Miren na oglasnim
oddelek. 10244-10
PRAZNO SOBO s posebnim vhodom
za goste, 202-10, za uslugu bi-
citra in testiranja. Ponudbe poslati
Šv. Petra cesta 91, Ljubljana - Bo-
žena Bistriska, vrata II. 1. 10245-10
ENOSOBNO STANOVANJE s pritlik-
naml v centru Beograda zamenjani
z enakim v Ljubljani, Albin Pleško
Beograd, Moskva 191. 10194-10
KR. OLO IJKO. Ponudbe pod Miren
nim vhodom v centru Ljubljane za
zmenjati za kakršnokoli družinsko
stanovanje kjerkoli v Ljubljani ali
v OLO Ljubljane, Ponudbe in opia

pred Zamenjavo na ogl. odd. 10182-10183
 OPOMLJENA SOBO izven centra
 išče studentka ekonomije, Ponudbe
 po študija na ogl. odd. 10186-10187
 PASEMNI SODNIK išče mirno sobo s
 posebnim vvhodom, najraje podstreš
 no z opremo ali brez, Ponudbe po
 Miren na oglašni oddelik. 10270-10271
 PRAZNO SOBO za Bežigradsko zame-

ljani. Ponudbe pod študent brez po-
 hištva na oglasni oddelek. 10274-10
DRUŽINSKO STANOVANJE s sobo
 in kuhinjo ter z vsemi pritliklinami
 v Mariboru, Magdalenski kvart, za-
 menjam za enako v Ljubljani, cen-
 ter, ali bližnji okolici. — Točnejše
 informacije dobite v Tovarni upog-

njenega pohištva. Duplica pri Kam-
niku. 10212-10

OPREMLJENO SOBO išče tovarišice,
ki v prostem času pomaga v gospo-
dinjstvu. — Ponudbe pod Pomoč na
oglasni oddelok. 10214-10

ENOSOBNO STANOVANJE, komfort-
no, s kabinetom, v centru — zame-
njam za večje. Naslov v oglasnem
oddelku. 10261-10

SOBA s kopalnico — 4500 m. za Ave-
nuo. 10262-10

SOBO, KAKŠNIMUR, Pesebni
oseb. Ponudbe pod Posebni vhod na
oglasni oddelek. 10257-10

ZAMENJAM SOBO, strogo v centru
za večjo. Ponudbe pod Takoj na ogl.
oddelek. 10219-10

LEPO PRAZNO SOBO oddam ves dan
odotnemu. Ponudbe pod Miren na
oglasni oddelek. 10258-10

RAZNO

NEPRAŽENO KAVO 2 kg, prinesem in
zamenjam za jajčka, mak na za belo

moko ali orehe. Sprošite pod Z
 menjava na ogl. odelce 10081-14
 NAJDI TELJA ZENSKJE TORBICE -
 rjave, pozobljene v jutranjem vlaknu
 Celje-Grobelno 20 t. m., prosim, d
 jo odna prot nagradi v postojil
 10276-14
 ZAPESTNA Ura je bila najdena od
 Zminka do Seferata (in Basis) Dem
 šar Alojz Hotovtije st. 28. p. Polja
 ne nad Skofjo Loko. 10289-14
 PREKLIČUJEM vse žajlivke ki sem
 jih izjavil oziroma izgovoril v vinje
 nem stanju dne 8. t. m. p. na
 Vozliču Francu. 10290-14
 Vse družine judovsk. v Hrast-

niku, in se mu hkrati zahvaljujem. — Knežič
da je odstopil od tožbe. — Knežič
Ivan, rudarski upokojenec, Hrasnik
ob Savi. 10203-14
PODPISANA Ema Leskovšek, Berne
kerjiva S. preključujem, kar sem go-
vorila v t. ov. Zofki Hotež in jo pro-
sim, da mi oprost. — Ema Leskovšek

Umrl je naš ljubi mož, atek in sin
FRANC PRATNEMER

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo 23. t. m. ob 16. uri na okoliškem pokopališču v Celju.

Celje, 22. marca 1949.

žalujoča žena, hčerka, mama

in ostalo sorodstvo.

+ Umrla nam je naša draga žena.
mama in teta

Pogreb pokojnice bo v Trstu danes
ob 11. uri dopoldne.

Trst, Opatija, Kozina,
22. marca 1949.

Zalujoče rodbine Viktor Tomšič
in Šiškovič.

Umrla je naša blagajničarka

MARIJA HABJAN

Namesčenci Restavracije pri »Pro-
šernu« bomo ohranili na zvesto in po-
šteno tovarišico najlepši spomin.
Pogreb bo v četrtek ob 16.

Ljubljana, 22. marca 1949.
Uslužbeni in uprava.
Umri nam je naš ljubljeni sinček

MITJA POTRČ

Pogreb bo v sredo 23. t. m. ob 14.
uri iz kapelice sv. Petra na pokopališče.

Ljubljana, 22. marca 1949

+ Umrl je moj ljubljeni mož, oče,
brat, stric in svak

JOŽE PETERLIN
mornariški narednik v pokoju
Pokopali ga bomo v sredo 23. t. m.
ob 17. uri z žal. kapele sv. Jakoba

Ljubljana, Zagorje, Celje,
22. marca 1949.

Žalujoča žena Kristina, sin Zlatko
in ostalo sorodstvo.

+ Umrl je naš predragi mož, ati,
in brat
LOJZE RUMPRET

Pogreb. nepozabnega pokojnika bo
23. marca 1949 ob pol 4 popoldne na
farno pokopališče.
Krško, 22. marca 1949.

Umrli je naša nadvse ljubljena
hčerka.

ALENKA
Pogreb drage bo v sredo iz 2a na
pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, 22. marca 1949.